

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

الحق الرحیم
علیه صاب

www.

www.

www.

www.

Ghaemiyeh

.com

.org

.net

.ir

آموزش ترجمه و مفاهیم

طی سلطان سلطان احمدی

چشمه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن

نویسنده:

علی بمان ملک احمدی

ناشر چاپی:

جامعه المصطفی (صلی الله علیه وآله) العالمیه

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۱۲	آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن جلد ۶
۱۲	مشخصات کتاب
۱۳	اشاره
۱۷	سخن ناشر
۱۹	مقدمه پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله
۲۲	فهرست
۲۶	۱- علم و معرفت
۲۶	اشاره
۲۷	تمرین
۲۷	جدول کلمه ها
۲۸	پرسش ها
۳۲	انس با قرآن در خانه
۳۳	۲- تفکر در آیات
۳۳	اشاره
۳۴	تمرین
۳۴	جدول کلمه ها
۳۵	پرسش ها
۴۰	یادآوری
۴۰	انس با قرآن در خانه
۴۱	۳- تعقل و خردورزی
۴۱	اشاره
۴۲	تمرین
۴۲	جدول کلمه ها

۴۳	پرسش ها
۴۷	انس با قرآن در خانه
۴۸	۴-ایمان به اصول و مبانی اعتقادی
۴۸	اشاره
۴۹	تمرین
۴۹	جدول کلمه ها
۵۰	پرسش ها
۵۵	تمرین
۵۶	۵-آثار ایمان
۵۶	اشاره
۵۷	تمرین
۵۷	جدول کلمه ها
۵۸	پرسش ها
۶۳	یادآوری
۶۳	تمرین
۶۴	۶-وظایف فردی مؤمن
۶۴	اشاره
۶۵	جدول کلمه ها
۶۵	پرسش ها
۷۱	۷-وظایف اجتماعی مؤمن و عدالت گرایی او
۷۱	اشاره
۷۲	تمرین
۷۲	جدول کلمه ها
۷۳	پرسش ها
۷۸	۸-تغذیه سالم بدن
۷۸	اشاره

۷۹	تمرین
۷۹	جدول کلمه ها
۸۰	پرسش ها
۸۶	۹-عمل شایسته
۸۶	اشاره
۸۷	جدول کلمه ها
۸۸	پرسش ها
۹۳	۱۰-عبودیت و بندگی خدا
۹۳	اشاره
۹۴	تمرین
۹۴	جدول کلمه ها
۹۵	پرسش ها
۱۰۰	۱۱-نماز و روزه
۱۰۰	اشاره
۱۰۱	تمرین
۱۰۱	جدول کلمه ها
۱۰۲	پرسش ها
۱۰۷	۱۲-خمس و زکات
۱۰۷	اشاره
۱۰۸	تمرین
۱۰۸	جدول کلمه ها
۱۰۹	پرسش ها
۱۱۴	۱۳-حج و جهاد
۱۱۴	اشاره
۱۱۵	تمرین
۱۱۵	جدول کلمه ها

۱۱۶----- پرسش ها

۱۲۰----- تمرین

۱۲۱----- ۱۴-ظلم ستیزی و کارزار در راه خدا و حاکمیت او

۱۲۱----- اشاره

۱۲۲----- تمرین

۱۲۲----- جدول کلمه ها

۱۲۳----- پرسش ها

۱۲۸----- ۱۵-هجرت و نقش سازنده آن

۱۲۸----- اشاره

۱۲۹----- تمرین

۱۲۹----- جدول کلمه ها

۱۳۰----- پرسش ها

۱۳۵----- ۱۶-مقام شهید و شهادت

۱۳۵----- اشاره

۱۳۶----- تمرین

۱۳۶----- جدول کلمه ها

۱۳۷----- پرسش ها

۱۴۲----- ۱۷-اهمیت امر به معروف و نهی از منکر

۱۴۲----- اشاره

۱۴۳----- تمرین

۱۴۳----- جدول کلمه ها

۱۴۴----- پرسش ها

۱۴۹----- ۱۸-مهرورزی خداوند نسبت به خواص از بندگانش

۱۴۹----- اشاره

۱۵۰----- تمرین

۱۵۰----- جدول کلمه ها

پرسش ها - ۱۵۱

۱۹- بی مهری خداوند نسبت به برخی از بندگانش - ۱۵۶

اشاره - ۱۵۶

تمرین - ۱۵۷

جدول کلمه ها - ۱۵۷

پرسش ها - ۱۵۸

۲۰- انفاق در راه خدا - ۱۶۳

اشاره - ۱۶۳

تمرین - ۱۶۴

جدول کلمه ها - ۱۶۴

پرسش ها - ۱۶۵

۲۱- احسان - ۱۷۰

اشاره - ۱۷۰

تمرین - ۱۷۱

جدول کلمه ها - ۱۷۱

پرسش ها - ۱۷۲

۲۲- نیکوکاران و جایگاه آنان - ۱۷۶

اشاره - ۱۷۶

تمرین - ۱۷۷

جدول کلمه ها - ۱۷۷

پرسش ها - ۱۷۸

۲۳- دعاء - ۱۸۳

اشاره - ۱۸۳

تمرین - ۱۸۴

جدول کلمه ها - ۱۸۴

پرسش ها - ۱۸۵

- ۱۹۰ ۲۴- یاد خدا
- ۱۹۰ اشاره
- ۱۹۱ تمرین
- ۱۹۱ جدول کلمه ها
- ۱۹۲ پرسش ها
- ۱۹۶ ۲۵- توبه
- ۱۹۶ اشاره
- ۱۹۷ تمرین
- ۱۹۷ جدول کلمه ها
- ۱۹۸ پرسش ها
- ۲۰۲ یادآوری
- ۲۰۳ ۲۶- استغفار
- ۲۰۳ اشاره
- ۲۰۴ تمرین
- ۲۰۴ جدول کلمه ها
- ۲۰۵ پرسش ها
- ۲۱۰ ۲۷- شکر و شاکرین
- ۲۱۰ اشاره
- ۲۱۱ تمرین
- ۲۱۱ جدول کلمه ها
- ۲۱۲ پرسش ها
- ۲۱۸ ۲۸- صبر و صابرين
- ۲۱۸ اشاره
- ۲۱۹ تمرین
- ۲۱۹ جدول کلمه ها
- ۲۲۰ پرسش ها

۲۲۵ ۲۹-صفات پسندیده در مؤمنان راستین

۲۲۵ اشاره

۲۲۶ تمرین

۲۲۶ جدول کلمه ها

۲۲۷ پرسش ها

۲۳۳ ۳۰-برخی از صفات نکوهیده و ناپسند مؤمنان

۲۳۳ اشاره

۲۳۴ تمرین

۲۳۴ جدول کلمه ها

۲۳۵ پرسش ها

۲۳۹ درباره مرکز

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن جلد ۶

مشخصات کتاب

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن. جلد ۶

سرشناسه: ملک احمدی، علی بمان، ۱۳۳۱ -

عنوان و نام پدیدآور: آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن / علی بمان ملک احمدی.

مشخصات نشر: قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۶ ج.: جدول.

فروست: پژوهشگاه بین المللی المصطفی؛ ۱۱۰.

شابک: دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۲۱-۷؛ ۵۵۰۰۰ ریال: ج. ۱: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۵-۶؛ ۵۵۰۰۰ ریال: ج. ۲: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-

۴۱۶-۳؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۳: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۷-۰؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۴: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۸-۷؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۵:

۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۹-۴؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۶: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۲۰-۰

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: ج. ۲- ۶ (چاپ اول: ۱۳۹۲).

یادداشت: ج. ۱- ۵ (چاپ دوم: ۱۳۹۳) (فیا).

موضوع: قرآن -- راهنمای آموزشی

موضوع: قرآن -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع: قرآن -- ترجمه -- راهنمای آموزشی

شناسه افزوده: جامعه المصطفی (ص) العالمیه. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)

رده بندی کنگره: ۲/۶۵/BP ۸۲۷۳۵/۱۳۹۲

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۰۷

شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۵۴۲۷۲

ص: ۱

اشاره

آموزش ترجمه و مفاهيم قرآن

علی بمان ملک احمدی

ص: ۳

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش ها و پدید آمدن دانش های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ گویی به آن ایجاد رشته های تحصیلی جدید و تربیت چهره های متخصص را ضروری می نماید. ازاین رو کتاب های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی ها تألیف شود.

جهانی شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه مندان به این مباحث، با اندیشه های بلند و ارزش های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می شود و گاه در نگارش بحث های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می رسد.

از طرفی بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن ها و شیوه های آموزشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی را در پی دارد.

در این بستر، حوزه های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی اند.

«جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

«مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله» با قدردانی و سپاس از فاضل ارجمند جناب آقای علی بمان ملک احمدی مؤلف کتاب آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن و تمام عزیزانی که در تولید این اثر همیاری و همفکری داشته اند، آن را به جویندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامی تقدیم می کند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله

ص: ۶

مقدمه پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی صلی الله علیه و آله

حقیقت مداری اصیل‌ترین و زیباترین راز هستی و حقیقت طلبی ماندگارترین و برترین گرایش آدمی است.

داستان پر رمز و راز حقیقت‌جویی بشر، سرشار از هنرنمایی مؤمنان، مجاهدان و عالمانی است که با تمسک و پای بندگی به حقیقت بی‌منتها، در مصاف بین حق و باطل، سربلندی و شرافت ذاتی حق را نمایان ساخته‌اند و در این میان، چه درخشندگی چشم‌نوازی در اسلام عزیز است که علم را به ذات خود، شرافتمند و فخیم دانسته و از باب تا محراب، کائنات را سراسر علم و عالم و معلوم می‌نمایاند و در مکتب آن، جز اولوالعلم و راسخان در مسیر طلب دانش، کسی را توان دست‌یابی به گنجینه‌های حکمت نیست.

علم برخاسته از وجدان پاک و عقل سلیم، در پرتو انوار آسمانی وحی، هم به فرد کمال‌انسانی، عظمت روحی و رشد معنوی می‌بخشد و فکر، اندیشه و خیال او را به پرواز درمی‌آورد، و هم جامعه را سمت و سوی سعادت‌مندانه بخشیده و آن را به جامعه‌ای متمدن و پیشرو متحول می‌کند. بی‌توجهی یا کوتاه‌فکری است اگر فرد و جامعه‌ای به دنبال عزت، استقلال، هویت، امنیت، سعادت و سربلندی

مادی و معنوی باشد، اما آن را در صراطی غیر از حقیقت طلبی، علم اندوزی و حکمت مداری الهی طلب نمایند.

انقلاب سراسر نور اسلامی ایران که داعیه جهانی سازی کلمه الله و برپایی تمدن جهانی اسلام را داشته و فروپاشی و افول تمدن های پوشالی غرب و شرق را به نظاره نشسته است، با اندیشه فقهاتی در اداره حکومت و نظریه مترقی «ولایت فقیه»، طرازی از مسئولیت ها و مأموریت های حوزه های علمیه و روحانیت را عرضه نمود که امید و نشاط را نه تنها در شیعیان و مسلمانان، بلکه در دل تمامی آزادی خواهان و حق طلبان سراسر جهان زنده ساخت.

در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) با عزمی مصمم و با تمامی توان، همچون پیر و مراد خود خمینی کبیر رحمه الله، در صحنه حاضر شده و با تأکید بر اهمیت و فوریت این حرکت فراگیر و بی وقفه، همه توانمندی ها و اراده ها را جهت تحقق جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و تحول در علوم انسانی و نیز یافتن راه های میان بر و دانش افزا راهبری و رصد می کنند.

جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه، نمادی درخشان از این رسالت جهانی و همت بین المللی انقلاب اسلامی است که بار مسئولیت تربیت مجتهدان، عالمان، محققان، متخصصان، مدرسان، مبلغان، مترجمان، مربیان و مدیران پارسا، متعهد و زمان شناس را بر دوش داشته و با تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی و قرآنی و گسترش مبانی و معارف اسلامی، به نشر و ترویج اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و معارف بلند و تابناک مکتب اهل بیت علیهم السلام جامه تحقق می پوشاند.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله نیز که مهم ترین و گسترده ترین مجموعه پژوهشی المصطفی صلی الله علیه و آله است، بومی سازی و بازتولید اندیشه دینی معاصر، متناسب

با نیازها و اقتضائات عرصه بین الملل، تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی، گشودن افق های جدید فکری و معرفتی در دنیای معاصر، پاسخ گویی به مسائل و شبهات فکری و معرفتی مخاطبان و تأمین و تدوین متون و منابع درسی و کمک درسی، به ویژه با رویکرد اسلامی سازی علوم و پشتیبانی علمی از فعالیت های سازمانی المصطفی صلی الله علیه و آله را از جمله مأموریت ها و تکالیف خود می داند.

اثر علمی پیش روی نیز که به همت مؤلف محترم جناب آقای علی بمان ملک احمدی به عنوان کتاب کمک آموزشی برای رشته معارف اسلامی تهیه و تدوین شده است، درچارچوب همین اهداف و برنامه های پژوهشگاه و مبتنی بر نیازسنجی های صورت گرفته، تدوین و برای استفاده خوانندگان محترم تقدیم شده است.

در پایان لازم است ضمن ارج نهادن به تلاش های خالصانه مؤلف محترم، از کلیه دست اندرکاران محترم آماده سازی و انتشار این اثر ارزشمند، به ویژه همکاران محترم مرکز بین المللی نشر و ترجمه المصطفی صلی الله علیه و آله و همه عزیزانی که به نحوی در تدوین و انتشار آن نقش داشته اند، قدردانی و تشکر نماییم و از خداوند متعال برای ایشان و همه خادمان عرصه تبلیغ و نشر مفاهیم و معارف دینی، آرزوی بهروزی، موفقیت و سعادت نماییم.

پژوهشگاه بین المللی

المصطفی صلی الله علیه و آله

فهرست

۱. علم و معرفت ۱۳
۲. تفکر در آیات ۱۸
۳. تعقل و خردورزی ۲۴
۴. ایمان به اصول و مبانی اعتقادی ۳۰
۵. آثار ایمان ۳۶
۶. وظایف فردی مؤمن ۴۲
۷. وظایف اجتماعی مؤمن و عدالت گرایی او ۴۷
۸. تغذیه سالم بدن ۵۲
۹. عمل شایسته ۵۸
۱۰. عبودیت و بندگی خدا ۶۳
۱۱. نماز و روزه ۶۸
۱۲. خمس و زکات ۷۳
۱۳. حج و جهاد ۷۸
۱۴. ظلم ستیزی و کارزار در راه خدا و حاکمیت او ۸۳
۱۵. هجرت و نقش سازنده آن ۸۸
۱۶. مقام شهید و شهادت ۹۳
۱۷. اهمیت امر به معروف و نهی از منکر ۹۸
۱۸. مهرورزی خداوند نسبت به خواص از بندگانش ۱۰۳
۱۹. بی مهری خداوند نسبت به برخی از بندگانش ۱۰۸

۲۰. انفاق در راه خدا ۱۱۳

ص: ۱۰

۲۱. احسان ۱۱۸

۲۲. نیکوکاران و جایگاه آنان ۱۲۲

۲۳. دعاء ۱۲۷

۲۴. یاد خدا ۱۳۲

۲۵. توبه ۱۳۷

۲۶. استغفار ۱۴۲

۲۷. شکر و شاکرین ۱۴۷

۲۸. صبر و صابرين ۱۵۳

۲۹. صفات پسندیده در مؤمنان راستین ۱۵۸

۳۰. برخی از صفات نکوهیده و ناپسند مؤمنان ۱۶۴

ص: ۱۱

١. يَزْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ . (١)
٢. نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ . (٢)
٣. إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ . (٣)
٤. أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ . (٤)
٥. يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ . (٥)
٦. وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا . (٦)
٧. وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًىٰ وَلَا كِتَابٍ مُّبِينٍ . (٧)
٨. فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا... (٨)

- ١- (١) . مجادلته: آيه ١١ .
- ٢- (٢) . يوسف: آيه ٧٦ .
- ٣- (٣) . فاطر: آيه ٢٨ .
- ٤- (٤) . رعد: آيه ١٩ .
- ٥- (٥) . روم: آيه ٧ .
- ٦- (٦) . اسراء: آيه ٣٦ .
- ٧- (٧) . لقمان: آيه ٢٠ .
- ٨- (٨) . كهف: آيه ٦٥ .

آیات درس را یک بار با دقت بخوانید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً خوانده اید خط بکشید. (۱)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	اَوْثُوا	داده شدند	۱	يَرْفَعُ	بالا می برد
۲	ذِي	صاحب - دارا	۲	نَرَفَعُ	بالا می بریم
۳	إِنَّمَا	فقط	۳	نِشَاءُ	بخواهیم - می خواهیم
۴	عَزِيزٍ	همیشه پیروز - شکست ناپذیر	۴	فَوْقُ	برتر - بالا
۵	أَعْبَى	نابینا	۵	يَخْفَى	می ترسد
۶	يَتَذَكَّرُ	متوجه می شود	۶	لَا تَقْفُ	پیروی نکن
۷	اَوْلَآءِ الْاَلْبَابِ	صاحبان خرد - خردمندان	۷	فَوَادٍ	دل
۸	غَافِلُونَ	بی خبران	۸	مَسْئُولٍ	مورد بازخواست قرار گرفته
۹	لَيْسَ	نیست	۹	يُجَادِلُ	جدل می کند - بحث و گفت و گو می کند

ص: ۱۴

۱- (۱). [یاد آوری: اِنَّمَا: آیه اَنْ + ما: این که (که) آن چه].

روشنگر	مُنِير	۱۰	یافتند	وَجَدُوا	۱۰
تعلیم دادیم	عَلَّمْنَا	۱۱	لَدُنْ + نا: نزد ما	لَدُنَّا	۱۱

پرسش‌ها

۱. معنای صحیح را علامت بزنید:

۱. فَوَاد، فُوق، مَنِير

الف) دل، بالا، روشنگر ب) قلب، موفق، نورانی

۲. عَلَّمْنَا، نَشَاءُ، نَرْفَعُ

الف) تعلیم می دهیم، می خواهیم، بالا می بریم

ب) تعلیم دادیم، می خواهیم، بالا می بریم

۳. يَرْفَعُ، يَجَادِلُ، يَخْشَى

الف) بالا می برد، جدال می کند، می ترسد

ب) بالا برد، جدل کرد، ترسید

۴. لَا تَقْفُ، مَسْئُول

الف) پیروی نکرد، سؤال شده ب) پیروی نکن، سؤال شده

۵. أَعْمَى، أَنَّمَا

الف) نابینا، فقط ب) نابینا، قطعاً

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ :

الف) و خداوند به آن چه می دانید داناست

ب) و خداوند به آن چه عمل می کنید آگاه است

۲. وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ :

ص: ۱۵

الف) و بالا و برتر هر صاحب علمی، دانایی است

ب) برتر هر آگاهی آگاه تری است.

۳. يَخْشَى اللّٰهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ :

الف) می ترسد از خداوند بندگان عالم

ب) می ترسند از خداوند دانشمندان از بندگانش

۴. اَنَّمَا اُنزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ :

الف) که آن چه نازل شد از سوی پروردگار

ب) فقط نازل کرد از پروردگارت

۵. كَمَنْ هُوَ اَعْمٰى

الف) کسی که او کور است ب) مانند کسی است که او کور است؟

۶. وَ هُمْ عَنِ الْاٰخِرَةِ هُمْ غٰفِلُوْنَ :

الف) آنها از قیامت خود بی خبرانند

ب) آنها از آخرشان بی خبرند

۷. مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ :

الف) نیست برای تو علمی به آن

ب) آن چه را که نیست برای تو نیست به آن علمی

۸. كُلُّ اَوْلِيٰكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئَلًا :

الف) از هر کدامشان بازخواست می شود

ب) همه آنان از آن بازخواست می شوند

۹. مَنْ يُجَادِلْ فِي اللّٰهِ :

الف) کسی که جدال و گفت گو می کند درباره خداوند

ب) هر کس جدال کند با خداوند

ص: ۱۶

۱۰. وَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا :

الف) می یابند بنده ای از بندگان را ب) یافتند بنده ای از بندگانمان را

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ

فقط... از... بندگان... قطعاً... آمرزنده.

۲. يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ .

... ظاهری... زندگی... را و... از... خود....

۳. يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ .

... خداوند... ایمان آوردند... شما و... داده شوند... مراتبی و... به... انجام می دهید.

۴. وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ .

و از... کسی است که... درباره... بدون... و نه... و نه... روشنگر.

۴. با مشورت و کمک هم گروه خود آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه تحت الفظی نمایید.

۵. با استفاده از آیات متن درس بگویید لازمه این که بتوانیم درباره خداوند و وجود و صفات او بحث و گفت و گو کنیم

چيست و گفتار ما بايد مستند به چه باشد؟

انس با قرآن در خانه

به منظور تثبیت آن چه فرا گرفته اید و انتقال معارف قرآن به کانون خانواده سعی کنید آن چه از این درس فرا گرفته اید به

اعضای خانواده خود منتقل سازید.

ص: ۱۷

۱. كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (۱)
۲. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (۲)
۳. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ... (۳)
۴. هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ ... يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ ... إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (۴)
۵. وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (۵)
۶. وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ ... فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (۶)
۷. وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً

ص: ۱۸

۱- (۱) . يونس: آيه ۲۴.

۲- (۲) . حشر: آيه ۲۱.

۳- (۳) . آل عمران: آيه ۱۹۱.

۴- (۴) . نحل: آيه ۱۰ و ۱۱.

۵- (۵) . نحل: آيه ۴۴.

۶- (۶) . نحل: آيه ۶۸ و ۶۹.

وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (۱)

۸. قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ . (۲)

۹. أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ ... (۳)

۱۰. ... ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (۴)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که معنای آنها را می دانید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	كَذَلِكَ	این چنین	۱	نُقِصَلُ	توضیح می دهیم - شرح می دهیم
۲	أَمْثَالِ	کنایات - مثل ها	۲	نَضْرِبُ	می زنیم
۳	قِيَامًا	ایستاده	۳	يُنَبِّتِ	می رویاند
۴	قَعُودًا	نشسته	۴	تُبَيِّنَ	بیان کنی - روشن سازی
۵	عَلَى جُنُوبِهِمْ	بر پهلویشان	۵	نَزَّلَ	فرود آورده شد - نازل شده
۶	زَيْتُونٍ	زیتون	۶	مُحَلٍّ	زنبور عسل
۷	الذَّكْرَ	قرآن	۷	تَكُنُوا	آرامش گیرید

ص: ۱۹

۱- (۱). روم: آیه ۲۱.

۲- (۲). انعام: آیه ۵۰.

۳- (۳). روم: آیه ۸.

۴- (۴). اعراف: آیه ۱۷۶.

۸	القِصَصَ	داستان		
۹	كَذَّبُوا	تکذیب کردند	۸	مَوَدَّةَ
۱۰	أَقْصَصَ	حکایت کن	۹	لَمْ يَتَفَكَّرُوا
				دوستی
				نیندیشید

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. نحل، أوحى، ينبئ

الف) زنبور عسل، وحی کرد، رویاند

ب) زنبور عسل، وحی کرد، می رویاند

۲. مَوَدَّةَ، تُبَيِّنُ، تَسْكُنُوا

الف) دوستی، روشن سازی، آرامش گیرید

ب) مهربانی، روشن سازد، آرامش گیرند

۳. نُزِّلَ، نَضْرِبُ، نُفْصِلُ

الف) نازل شده، می زنیم، شرح می دهیم

ب) نازل کرد، زدیم، بیان کردیم

۴. أَقْصَصَ، قَصَصَ، زَرَعَ

الف) حکایت کرد، داستان‌ها، زراعت

ب) حکایت کن، داستان، زراعت

۵. لَمْ يَتَفَكَّرُوا، جنوب

الف) نمی اندیشید، پهلو ب) نیندیشیدند، پهلوها

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص: ۲۰

۱. نَفَّصَلُ الْآيَاتِ

الف) بیان کردیم نشانه ها را ب) توضیح می دهیم آیات را

۲. تِلْكَ الْأَمْثَالُ

الف) این حکایت را ب) آن مثل ها را

۳. الَّذِينَ يَذُكُرُونَ اللَّهَ

الف) کسانی که یاد کردند خدا را

ب) کسانی که یاد می کنند خدا را

۴. يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ

الف) می رویاند برای شما به وسیله آن زراعت را

ب) رویاند برای شما زراعت را

۵. أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ

الف) فرو فرستادیم به سوی تو قرآن را

ب) فرود آمد به سوی تو قرآن

۶. وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ

الف) وحی کردم به پروردگارم زنبور عسل را

ب) وحی کرد پروردگارت به زنبور عسل

۷. وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً

الف) و قرار گرفت بینتان مهر و محبت

ب) و قرار داد بین شما دوستی و مهربانی را

۸. أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ

الف) پس آیا نمی اندیشید ب) آیا نمی اندیشند؟

ص: ۲۱

۹. ما خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ

الف) خلق نکرد خداوند آسمان ها را

ب) آن چه خلق کرد خدا در آسمان

۱۰. لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

الف) به امید این که نیندیشید ب) به امید این که آنان نیندیشند

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

و این (آن)... می زنیم... برای... به امید این که... بیندیشند.

۲. هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ ... يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ .

از... است که... از... آب را... شما... برای... به وسیله آن... و... را.

۳. وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ ... فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ .

و... پروردگار... به سوی (به)... در آن... برای... قطعاً... آن... برای... که....

۴. قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَ الْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ .

... آیا... نابینا و... آیا پس... و

۵. ذَٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصِصْ الْقِصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ .

آن... گروه... است که... آیات... پس... این داستان را... آنها....

۴. آیات متن درس را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

آیا می دانید که آیات الهی شامل دو گره هستند:

الف) آیات تکوینی: مانند آفرینش زمین و آسمان، شب و روز، انسان و اعضای بدن او و سایر پدیده های طبیعی که هر یک نشانه ای از قدرت و عظمت خدا می باشند.

ب) آیات تشریحی: یعنی آیین الهی، وحی، انبیاء و معجزات آنان. حال ببینید هر یک از آیات متن درس مربوط به کدام نوع از موارد فوق است.

انس با قرآن در خانه

به منظور انتقال معارف قرآن به کانون خانوادگی سعی نمایید ترجمه آیات متن درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

ص: ۲۳

١. مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعُنُكُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعُنُكُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ * ... وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ لِنَصْرِيبِهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ . (١)

٢. إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالاختلافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلُوكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَّاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ . (٢)

٣. وَ سَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ . (٣)

٤. وَمَا أَوْتَيْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى أَفَلَا تَعْقِلُونَ . (٤)

ص: ٢٤

١- (١) . عنكوت: آيه ٤١ و ٤٣.

٢- (٢) . بقره: آيه ١٦٤.

٣- (٣) . نحل: آيه ١٢.

٤- (٤) . قصص: آيه ٦٠.

۵. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَ فَلَا تَعْقِلُونَ . (۱)

۶. وَ مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ وَ لَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَ فَلَا تَعْقِلُونَ . (۲)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که معنای آنها را می دانید خطبکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
پراکنده کرد	بَثَّ	۱	گرفتند	اِتَّخَذُوا	۱
ابر	سَحَاب	۲	گرفت	اِتَّخَذَتْ	۲
رام	مُسَخَّرَ (جمع سَخَرَات)	۳	سست‌ترین	أَوْهَنَ	۳
ستارگان	نُجُوم	۴	می دانستید	كَأَنَّهُمْ يَعْلَمُونَ	۴
مانند	كَ	۵	غیر	دُونَ	۵
خانه‌ها	بُيُوتَ	۶	خانه	بَيْتَ	۶
داده شدید	أَوْتِيتُمْ	۷	می زنیم	نَضْرِبُ	۷
باقی تر - ماندگارتر	أَبْقَى	۸	نمی اندیشد (نمی اندیشند)	مَا يَعْقِلُ	۸

ص: ۲۵

۱- (۱) . بقره: آیه ۴۴.

۲- (۲) . انعام: آیه ۳۲.

۹	عَالِمُونَ (عَالَمِينَ)	جمع عالم: دانشمندان	۹	تَأْمُرُونَ	امر می کنید
۱۰	تَقْلَقَ	کشتی	۱۰	تَنْسُونَ	فراموش می کنی
۱۱	دَابَّة	جنبنده - موجود زنده	۱۱	تَتَلَوْنَ	تلاوت می کنید - می خوانید
۱۲	تَضْرِبَ	گردش - ورزش	۱۲	لَعَب	بازیچه
۱۳	رِيَّاح	بادها	۱۳	لَهُو	سرگرمی
۱۴	لَوْ	اگر	۱۴	حَيْرٌ	بهتر - نیکوتر
۱۵	بِر	نیکو و نیکوکاری	۱۵	أَنْفُسِكُمْ	خودتان
۱۶	تَتَّقُونَ	تقوا پیشه می کنند			

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. لَهُو، لَعَب، نجوم

الف) بازیچه، سرگرمی، ستاره ب) سرگرمی، بازیچه، ستارگان

۲. سحاب، ابقی، ریح

الف) ابر، باقی تر، بادها ب) ابر، باقی، باد

۳. تَنْسُونَ، تَأْمُرُونَ، يتلون

الف) فراموش کنید، امر می کنید، می خوانید

ب) فراموش می کنید، امر می کنند، می خوانند

۴. اوتیتم، مسخرات، لَوْ

الف) دادید، رام، اگر ب) داده شدید، رام شدگان، اگر

۵. بَثَّ، تصریف، دابّه

الف) پراکنده کرد، گردش، جنبه ب) پراکنده شد، گرداند، جنبندگان

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ

الف) بگیرید از غیر خدا ب) گرفتند غیر از خدا را

۲. وَ إِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ

الف) قطعاً سست ترین خانه ها ب) قطعاً سست شد خانه

۳. وَ مَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ

الف) نمی اندیشند آن را مگر دانشمندان

ب) نمی اندیشید مگر دانشمندان

۴. وَ الْفُلُكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ

الف) کشتی کسی که روان است در دریا

ب) کشتی که حرکت می کند در دریا

۵. فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا :

الف) پس زنده کرد به وسیله آن زمین را پس از مرگش

ب) پس زنده شد زمین بعد از مرگش

۶. وَ بَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ

الف) و پراکنده شد در آن همه جنبندگان

ب) و پراکنده کرد در آن از هر جنبنده ای

۷. وَ النُّجُومِ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ

الف) و ستارگان رام شده به فرمان اویند

ب) و ستاره تسخیر شده به فرمانش

ص: ۲۷

۸. وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَ أَبْقَى

الف) و نیست از نزد خدا بهتر و باقی تر

ب) و آن چه نزد خداست بهتر و باقی تر است

۹. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ

الف) آیا امر می کنید مردم را به نیکی

ب) آیا امر می کنند مردم شما را به نیکی

۱۰. وَ لِلذَّارِ الْآخِرَةِ خَيْرٌ

الف) و قطعاً سرای آخرت بهتر است

ب) و برای خانه آخرت نیکی کنید

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا .

حکایت... گرفتیم... غیر... سرپرستانی... عنکبوت است... خانه ای را.

۲. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَ مَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ .

و... حکایاتی است که... آنها را... و... آنها را... دانشمندان.

۳. وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا .

و آن چه... خداوند... و از... پس... به وسیله... زمین را... مرگ...

۴. وَ سَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ وَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ وَ النُّجُومَ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ .

و... برای... شب و... و خورشید... را و... رام شدگان... او.

۵. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَ فَلَا تَعْقِلُونَ .

آیا... مردم را به... خودتان در حالی که... می خوانید... پس آیا.

۴. آیات متن درس را با دقت ترجمه و زیرنویسی نمایید.

۵. به نظر شما سستی بنیاد رهبری پیشوایان کفر و شرک از چه جهات با سست ترین خانه ها (خانه عنکبوت) مقایسه شده است؟

انس با قرآن در خانه

به منظور انتقال معارف قرآن به کانون خانوادگی، سعی کنید آن چه از این درس فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

ص: ۲۹

١. قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَ مَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ الْأَشْيَاطِ وَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَ عِيسَىٰ وَ مَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَ نَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ . (١)
٢. رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ كَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ . (٢)
٣. إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَ هُمْ مُسْتَكْبِرُونَ . (٣)
٤. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ . (٤)
٥. قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ لَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ لَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ لَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ... (٥)
٦. ... أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَ تَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا

ص: ٣٠

١- (١) . آل عمران: آيه ٨٤.

٢- (٢) . آل عمران: آيه ١٩٣.

٣- (٣) . نحل: آيه ٢٢.

٤- (٤) . نحل: آيه ١٠٤.

٥- (٥) . توبه: آيه ٢٩.

خِزْيُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ . (۱)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً خوانده و می دانید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	نَبِيّون - نَبِيّين	پیامبران	۱	أَسْبَاط	جمع سبط: نوادگان
۲	بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ	بین هیچ یک از آنها	۲	أَوْقِي	داده شد
۳	مُسْلِمُونَ - مُسْلِمِينَ	تسلیم شدگان	۳	لَا تَفْرُقُوا	فرق نمی گذاریم
۴	مُنَادِيًا - يُنَادِي	ندا دهنده‌ای - ندا می دهد	۴	تَوَفَّ	بمیران
۵	كَتْمٍ	پوشان	۵	أَبْرَارٍ	جمع بُر - نیکوکاران
۶	سَيِّئَاتٍ	بدی‌ها - زشتی‌ها	۶	مُسْتَكْبِرُونَ	نکبر ورزان
۷	مُنْكَرٍ وَ مُنْكَرَاتٍ	انکار کننده	۷	لَا يَحْزَمُونَ	حرام نمی شمارند - حرام نمی دانند

ص: ۳۱

۱- (۱) . بقره: آیه ۸۵

حرام کرد	حَرَّمَ	۸	کارزار کنید - بجنگید	قَاتِلُوا	۸
دین دار نمی شوند	لَا يَدِينُونَ	۹	کافر می شوید	تَكْفُرُونَ	۹
انجام دهد	يُفَعِّلُ	۱۰	ایمان می آورد	تُؤْمِنُونَ	۱۰
باز گردانده می شود	يَرُدُّونَ	۱۱	خواری	خِزَى	۱۱
			شدیدترین	أَشَدُّ	۱۲

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أسباط، أبرار، أشد

الف) نوادگان، نیکان، سخت

ب) نوادگان، نیکوکاران، شدیدترین

۲. اوتی، توف، حرم

الف) داده شد، بمیران، حرام کرد

ب) داد، سرد، حرام شد

۳. یفعل، مُستکبرون

الف) انجام می دهد، تکبر ورزان

ب) انجام داد، تکبر ورزان

۴. لا تُفَرِّقُ، یردون

الف) فرق نمی گذارند، بازمی گردند

ب) فرق نمی گذاریم، باز گردانده می شوند

۵. لایحرمون، لایدینون

الف) حرام نمی دانند، قرض نمی دهد

ب) حرام نمی دانند، دین دار نمی شوند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أُنزِلَ عَلَيْنَا

الف) بگو ایمان آوردیم به خدا و آن چه نازل کرد بر ما

ب) بگو ایمان آوردیم به خدا و آن چه نازل شد بر ما

۲. لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ

الف) فرق نمی گذارم بین هیچ یک از آنها

ب) فرقی نیست پس هیچ یک از آنها

۳. مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ

الف) ندا دهنده ای که ندا می دهد برای ایمان آوردن

ب) ندایی را که نداده برای ایمان

۴. وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

الف) و می داند ما را همراه با نیکان

ب) و بمیران ما را همراه با نیکوکاران

۵. فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ

الف) پس کسانی که ایمان نمی آورند به آخرت

ب) و کسانی که ایمان نیاوردند به قیامت

۶. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ

الف) قطعاً کسانی که ایمان نیاوردند به آیات الهی

ب) قطعاً کسانی که ایمان نمی آورند به آیات الهی

۷. وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ

ص: ۳۳

الف) و حرام نمی شمارند آن چه را که حرام کرد خداوند

ب) و حرام نداشتند آن چه را که حرام دانست خداوند

۸. وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ

الف) متمدن نیستند به دین حق ب) نشناختند دین خدا را

۹. فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ

الف) پس آن چه پاداش کسی است که انجام داد آن را

ب) پس نیست کیفر کسی که انجام دهد آن را

۱۰. يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ

الف) بازگردانده می شوند به سوی شدیدترین عذاب

ب) باز می گردانند به سوی عذاب سختی

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. وَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَ عِيسَىٰ وَ مَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ .

و آن چه... به موسی و... از جانب... فرق نمی گذاریم... هیچ یک....

۲. رَبَّنَا فَاعْفُوْا لَنَا ذُنُوبَنَا وَ كَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ .

پروردگادر ما... برای... ما را او... از ما... ما را و... ما را با....

۳. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ .

قطعاً... ایمان آوردند به... خداوند... آنها را... و برای... عذابی... است.

۴. وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ .

و... به دین حق (خدا)... کسانی که... کتاب (اهل کتاب)..

۵. فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا .

... نیست... کسی که... آن را... خواری... زندگی....

۴. آیات متن درس را ترجمه و زیرنویسی نمایید.

تمرین

با استفاده از آیات متن درس، مهم ترین اصول اعتقادی اسلام را بشمارید.

ص: ۳۵

١. اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ... (١)
٢. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ... (٢)
٣. وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الثُّمُرِ آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ... (٣)
٤. إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَتَبَتُوا الَّذِينَ آمَنُوا... (٤)
٥. إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ. (٥)
٦. مَبِينٌ ... يَكْفُرُ بِالطَّاغُوتِ وَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ. (٦)

ص: ٣٦

١- (١) . بقره: آيه ٢٥٧.

٢- (٢) . اعراف: آيه ٣٢.

٣- (٣) . اعراف: آيه ٩٦.

٤- (٤) . انفال: آيه ١٢.

٥- (٥) . حج: آيه ٣٨.

٦- (٦) . بقره: آيه ٢٥٦.

۷. مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (۱)

۸. وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ . (۲)

۹. وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ . (۳)

تمرین

آیات متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً می دانید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
زینت	زِينَةٌ	۱	خالص - اختصاصی	خَالِصَةٌ	۱
پاکیزه ها	طَيِّبَاتٍ	۲	روز قیامت	يَوْمَ الْقِيَامَةِ	۲
جمع قریه - آبادی ها	قُرَى	۳	خارج کرد	أَخْرَجَ	۳
وحی می کند	يُوحِي	۴	بندگان	عِبَادَ	۴
ثابت کنید - استوار کنید	ثَبَّتُوا	۵	اگر	لَوْ	۵
دفاع می کند	يُدَافِعُ	۶	تقوا پیشه کردند	اتَّقُوا	۶
بسیار خیانت پیشه	خَوَّانٍ	۷	گشودیم - می گشاییم	فَتَحْنَا	۷
کفر پیشه - ناسپاس	كُفُورٍ	۸	شنوا	سَمِيعٍ	۸

ص: ۳۷

۱- (۱) . بقره: آیه ۶۲.

۲- (۲) . مائده: آیه ۹.

۳- (۳) . بقره: آیه ۲۵.

۹	عَلِيم	دانا		
۱۰	لَا يَحْزَنُونَ	اندوهگین نمی شوند	۹	إِسْتَمْسَكَ
۱۱	أَنْفِظَام	جدا شدن - پاره شدن	۱۰	عُرْوَةَ الْوُثْقَى
				محکم ترین دستگیره

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قَرَى، حَوَان، زَيْنَه

الف) آبادی ها، بسیار خیانت پیشه، زینت

ب) روستا، خائن، زینت

۲. يِدَافِعُ، يُوْحَى، طَيِّبَات

الف) دفاع می کند، وحی می کند، پاکیزه

ب) دفاع می کند، وحی می کند، پاکیزه

۳. كَفُور، اِنْفِظَام

الف) ناسپاس، جدا کردن ب) ناسپاس، جدا شدم

۴. عُرْوَةَ الْوُثْقَى، تَبَّتُوا

الف) محکم ترین دستگیره، استوار کنید

ب) دستاویز محکم، ثابت شدند

۵. اِسْتَمْسَكَ، لَا يَحْزَنُونَ

الف) چنگ زند، غمگین نشد

ب) چنگ زند، غمگین نمی شود.

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص: ۲۸

۱. اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا

(الف) خدا دوست هر کس است که ایمان آورد

(ب) خداوند سرپرست کسانی است که ایمان آوردند

۲. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ

(الف) بگو چه کسی حرام کرد زینت خدا را

(ب) گفت کسی که حرام کرد زینت خدا را

۳. قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا

(الف) بگو آنها کسانی هستند که ایمان آوردند

(ب) بگو آن برای کسانی است که ایمان آوردند

۴. لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ

(الف) قطعاً می گشاییم بر آنها برکاتی

(ب) برای این که گشودیم برای آنها برکاتی

۵. إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ

(الف) زمانی که وحی کرد پروردگار به فرشتگان

(ب) زمانی که وحی می کند پروردگارت به سوی فرشتگان

۶. لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ

(الف) دوست ندارد هر خیانت پیشه ناسپاس را

(ب) دوست ندارید تمامی خائنان کافر را

۷. فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ

(الف) پس هر کس کفر ورزد نسبت به طاغوت

ب) کسی کہ کفر ورزید نسبت به طاغوت

۸. فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ

ص: ۳۹

الف) پس قطعاً آنها پاداشی نزد خدا دارند

ب) پس برای آنها پاداششان نزد پروردگارشان است

۹. وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) وعده داد خداوند به کسانی که ایمان آوردند

ب) وعده خداست به کسانی که ایمان آوردند

۱۰. أَنْ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي

الف) قطعاً برای شما باغ هایی بهشتی که جاری است

ب) این که برای آنها بهشت هایی است که جاری است

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ .

... چه کسی... زینت... که... برای... و... از روزی.

۲. وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ .

و... این که... آبادی ها... و... قطعاً... بر... برکاتی....

۳. فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ .

پس... آنها... شان... پروردگار است او... تر کسی... آنهاست و... آنها... می شوند.

۴. وَ بَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ .

و... بده کسانی را... و... اعمال شایسته را... برای... اشتهایی است که... آنها....

۴. آیات متن درس را ترجمه و زیرنویسی نمایید.

یادآوری

حرف «ل» هرگاه بر سر ضمائر متصل (ه، ها، کُ، کم، هم، نا) بیاید همان معنای خودش (برای، برای این که) می دهد و در غیر این صورت معنای تأکید (قطعاً، حتماً) را خواهد داد. با توجه به نمونه، کامل کنید:

لَفَتَحْنَا: قطعاً گشودی یا قطعاً می گشاییم

لهم: برای آنها لکم: ... لها: ...

تمرین

۱. آثار و برکاتی در اثر ایمان راستین برای مؤمن در دنیا و آخرت حاصل می شود و در آیات متن درس هم آمده است بشمارید.

۲. از این آثار کدام آثار را برای مؤمن می شناسید که در متن درس نیامده است؟

ص: ۴۱

١. وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ . (١)
٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ . (٢)
٣. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ . (٣)
٤. كَبِيرٌ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ . (٤)
٥. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ . (٥)
٦. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَ لَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ . (٦)
٧. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِنِّي آتِيكُمْ فَاعْبُدُونِ . (٧)

ص: ٤٢

- ١- (١) . بقره: آيه ٤٥.
- ٢- (٢) . مائده: آيه ١٠٥.
- ٣- (٣) . صف: آيه ٢.
- ٤- (٤) . صف: آيه ٣.
- ٥- (٥) . مائده: آيه ١١.
- ٦- (٦) . مائده: آيه ٨٧.
- ٧- (٧) . عنكبوت: آيه ٥٦.

۸. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ .

(۱)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
کمک بگیرد	إِسْتَعِينُوا	۱	بزرگ سخت	كَبِيرٌ - كَبِيرَةٌ	۱
خدا ترسان	خَائِعِينَ	۲	گمراه شد	ضَلَّ	۲
زبان نمی‌رساند	لَا يَصْرُفُ	۳	چرا	لِمَ	۳
هدایت یافتید	إِهْتَدَيْتُمْ	۴	انجام نمی‌دهید	لَا تَفْعَلُونَ	۴
خشم	مَقْتٌ	۵	بزرگ است - بسیار است	كَبِيرٌ	۵
پس باید توکل کند	فَلْيَتَوَكَّلْ	۶	وسیع	وَاسِعٌ - وَاسِعَةٌ	۶
حرام نکنید - حرام نشمارید	لَا تَحْرَمُوا	۷	مرا	إِيَّايَ	۷
حلال کرد	أَحَلَّ	۸	اجابت کنید	اسْتَجِيبُوا	۸
تجاوز نکنید	لَا تَعْتَدُوا	۹	زنده می‌کند	يُحْيِي	۹
تجاوز گران	مُعْتَدِينَ	۱۰	خودتان	أَنْفُسِكُمْ	۱۰

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. مقت، خاشع، أحلّ

ص: ۴۳

۱- (۱). انفال: آیه ۲۴.

الف) خشم، خداترس، حلال کرد ب) خشونت، خداترسان، حلال تر

۲. معتدین، لایفتر، لاتحرّموا

الف) تجاوزگران، زیان نمی رساند، حرام نشمارید

ب) تجاوزگران، بی ضرر، حرام نکن

۳. استعینوا، اهتدیتم

الف) کمک گرفتند، هدایت کردید ب) ناسپاس، جدا شدم

۴. فلیتوکل، لاتعتدوا

الف) برای این که توکل کند، تجاوز نکردید

ب) پس باید توکل کنند، تجاوز نکنید

۵. فاعبدون، لاتفعلون

الف) پس بندگی کنید مرا، انجام نمی دهید

ب) پس بندگی کنید، انجام ندهید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ إِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ

الف) و قطعاً آن سخت است مگر بر خداترسان

ب) این که آن کار بزرگی است مگر بر خداترسان

۲. لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

الف) چرا می گوئید آن چه را که انجام نمی دهید

ب) چرا می گوئید آن چه را که انجام نمی دهید

۳. كَبْرًا مَّقْتًا عِنْدَ اللَّهِ

الف) بزرگ است (عامل) خشم نزد خداوند

ب) بزرگ ترین خشونت نزد خدا

ص: ۴۴

۴. وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

الف) و بر خدا توکل کنید ای مؤمنان

ب) و بر خدا پس توکل کنند مؤمنان

۵. اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ

الف) به یاد آوردند نعمت خدا بر شما را

ب) به یاد آورید نعمت خدا را بر شما

۶. لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتٍ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

الف) حرام نکنید آن چه را که حلال کرد خدا برای شما

ب) حرام نکرديد آن چه را که حلال کرد برای شما

۷. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) ای بندگان کسانی که ایمان آوردند

ب) ای بندگان من که ایمان آوردید

۸. اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ

الف) اجابت کنید برای خدا و برای پیامبر

ب) اجابت کنید خدا و رسولش را

۹. وَ أَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

الف) قطعاً به سوی او جمع گردیده می شوید

ب) قطعاً او به سویش جمع می کند

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ .

ای... ایمان آورید... شما باد... زیان نمی رساند... کسی که... زمانی که...

ص: ۴۵

۲. وَ لَوْ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ .

بسیار موجب... نزد... این که... آن چه را که....

۳. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ...

... کسانی که... به یاد آورید... خدا را... شما و... خدا را پیشه سازید و....

۴. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ .

ای... که... قطعاً... وسیع است... و بندگی کنید.

۵. ... وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ .

و... این که... حائل و مانع می شود... انسان و... و قطعاً....

١. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ . (١)
٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَزِدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِيَ اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ . (٢)
٣. الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَ هُمْ مُهْتَدُونَ . (٣)
٤. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ . (٤)
٥. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ . (٥)
٦. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَ لَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَ الْأَقْرَبِينَ . (٦)

ص: ٤٧

١- (١) . حجرات: آيه ١٠.

٢- (٢) . مائده: آيه ٥٤.

٣- (٣) . انعام: آيه ٨٢.

٤- (٤) . آل عمران: آيه ٢٠٠.

٥- (٥) . مائده: آيه ٨.

٦- (٦) . نساء: آيه ١٣٥.

۷. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةَ وَلَا شَفَاعَةَ. (۱)

تمرین

یک مرتبه با دقت عبارات درس را مرور کنید و زیر کلماتی که قبلاً معنای آنها را فرا گرفته اید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	يَأْتِي بِ-	می آورد	۱	يَرْتَدُّ	باز گردد
۲	يُحِبُّ - يُحِبُّونَ	دوست می دارد - دوست می دارند	۲	سَوْفَ	به زودی
۳	مُهْتَدُونَ	هدایت یافتگان	۳	أَذِلَّةٌ	جمع ذلول - رام‌ها
۴	أَقْرَبِينَ	نزدیکان - خویشاوندان	۴	أَعِزَّةٌ	جمع عزیز - سختگیران همیشه پیروز
۵	شَفَاعَةٌ	وساطت	۵	لَمْ يَلْتَسُوا	نیامیختند
۶	إِخْوَةٌ	جمع أخ: برادران	۶	أَصْلِحُوا	اصلاح کنید
۷	أَخْوِينَ	دو برادر	۷	تُفْلِحُونَ	رستگار می شوید
۸	إِصْبِرُوا	شکیبایی کنید - استقامت بورزید	۸	وَالدِّينِ	پدر و مادر
۹	صَابِرُوا	یکدیگر را به صبر توصیه کنید	۹	خُلَّةَ	دوستی

ص: ۴۸

۱- (۱). بقره: آیه ۲۵۴.

خرید و فروش - معامله	بِيع	۱۰
فقط - تنها - جز این نیست	إِنَّمَا	۱۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. سَوْفَ، والدین، خُلَّة

الف) به زودی، پدر و مادر، دوستی ب) به زودی، فرزندان، دوست

۲. إِصْبِرُوا، صابروا، أَذِلَّة

الف) استقامت بورزید، یکدیگر را به صبر دعوت کنید، رام‌ها

ب) صبر کنید، صبر کردند، جمع ذلول

۳. أَعَزَّه، رابطوا، سَوْفَ

الف) جمع عزیز (همیشه پیروز)، مرتبط شدند، به زودی

ب) همیشه پیروز، مرزبانی کنید، به زودی

۴. يَرْتَد، لم يلبسوا

الف) باز گردد، نیامیختند ب) بازگشت، پوشیدند

۵. تُفْلِحُونَ، قوامین

الف) رستگار شدند، به پا دارند ب) رستگار شوید، قیام کنندگان

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

الف) مؤمنان فقط برادرانند ب) قطعاً افراد با ایمان برادرند

ص: ۴۹

۲. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

الف) پس به زودی می آورد خداوند گروهی را

ب) به زودی می آید به سوی خدا آن گروه

۳. أَعَزَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ

الف) عزیز برای کافران ب) پیروزمند، تند بر کافران

۴. وَ لَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ

الف) نیامیزند ایمانشان را به ستم ب) نیامیزید ایمانتان را به ستم

۵. وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا

الف) یکدیگر را به صبر و ارتباط با هم توصیه کنید

ب) یکدیگر را به صبر دعوت کنید و میزبانی نمایید

۶. إِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى

الف) عدالت بورزید، آن به تقوا داشتن نزدیک تر است

ب) عدالت کردند، آن نزدیک به تقوا داشتن است

۷. إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

الف) قطعاً خداوند با خبر به آن چه شما می دانید

ب) قطعاً خداوند آگاه است به آن چه عمل می کنید

۸. كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ

الف) باشید به پا دارندگان عدل و انصاف

ب) بودند به پا دارنده عدل

۹. وَ لَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ

الف) و اگر برای خودشان ب) و گرچه بر ضرر خودتان باشد

ص: ۵۰

(الف) نه خرید و فروش در آن است و نه دوستی

(ب) معامله نمی کند در آن و نه دوستی

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ .

فقط... برادران ارجمند پس... بین... تان و... خدا را... به امید این که... مورد رحمت قرار گیرید.

۲. يُجِبُّهُمْ وَيُجِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ .

... آنها را و... او را... نسبت به... بر...

۳. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ .

ای... ایمان آورید... و... و... و... خدا را پیشه سازید... شما...

۴. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ ... اِغْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى .

... کسانی که... باشید... برای... گواهان (بر رعایت)... آن... برای...

۵. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ .

ای... ایمان آورید... از آن چه... شما را... قبل... بیاید... نیست... در.

۴. آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه کنید.

۵. علاوه بر وظایفی که در متن درس آمده دو صفت اجتماعی دیگر را بشمارید.

١. يا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلالًا طَيِّبًا وَ لَا تَتَّبِعُوا خُطواتِ الشَّيْطانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ . (١)
٢. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّباتِ ما رَزَقناكُمْ وَ اشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِياهُ تَعْبُدُونَ . (٢)
٣. يا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِيَّتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَ كُلُوا وَ اشْرَبُوا وَ لا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لا يُحِبُّ المُسْرِفينَ . (٣)
٤. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلالًا طَيِّبًا وَ اشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ . (٤)
٥. يا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّباتِ وَ اعْمَلُوا صالِحًا إِنِّي بما تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ . (٥)
٦. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لا تَأْكُلُوا أَمْوالَكُم بَيْنَكُم بِالْباطِلِ . (٦)

ص: ٥٢

١- (١) . بقره: آيه ١٦٨ .

٢- (٢) . بقره: آيه ١٧٢ .

٣- (٣) . اعراف: آيه ٣١ .

٤- (٤) . نحل: آيه ١١٤ .

٥- (٥) . مؤمنون: آيه ٥١ .

٦- (٦) . نساء: آيه ٢٩ .

۷. وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذَكَّرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ إِنَّهُ لَفِسْقٌ . (۱)

۸. إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَ سَيَصْلُونَ سَعِيرًا . (۲)

تمرین

متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بخورید	كُلُوا	۱	پاک	طَيِّب	۱
نخورید	لَا تَأْكُلُوا	۲	پاکیزه‌ها	طَيِّبَات	۲
حلال	حَلَال	۳	پیروی نکنید	لَا تَتَّبِعُوا	۳
گام‌ها	خُطَوَات	۴	دشمنی آشکار	عَدُوٌّ مُّبِين	۴
بیاشامید	إِشْرَبُوا	۵	روزی دادیم	رَزَقْنَا	۵
اسراف و زیاده‌روی نکنید	لَا تُسْرِفُوا	۶	شکر گزارید	أَشْكُرُوا	۶
اسراف کنندگان	مُسْرِفِينَ	۷	ای فرزندان آدم	يَا بَنِي آدَمَ	۷
انجام دهید	إِعْمَلُوا	۸	بگیرید، به همراه داشته باشید	خَذُوا	۸
ثروت‌ها	أَمْوَال	۹	پیامبران	رُسُل	۹
یاد نشده	لَمْ يُذَكَّرِ	۱۰	می‌خورند	يَأْكُلُونَ	۱۰

ص: ۵۳

۱- (۱) - تذکر: مِمَّا: مِن+ما. . انعام: آیه ۱۲۱.

۲- (۲) . نساء: آیه ۱۰.

۱۱	بَطُون	شکم‌ها	۱۱	فِسْق	نافرمانی - قانون شکنی
۱۲	نَار	آتش			
۱۳	يَتَامَى	یتیمان - جمع یتیم			

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. کَلُوا، لَا تَأْكُلُوا، يَا كَلُونَ

الف) بخورید، نخورید، خوردند ب) بخورید، نخورید، می خورند

۲. حلال، أموال، فسق

الف) حلال، ثروت‌ها، نافرمانی ب) حلال، ثروت، تبه کاری

۳. خُطُوات، مسرفین، یتامی

الف) گام‌ها، اسراف کنندگان، یتیمان

ب) وسوسه‌ها، زیاده روی، جمع یتیم

۴. اشربوا، لا تُسرفوا

الف) آشامیدند، اسراف نکنید ب) بیاشامید، اسراف نکنید

۵. لَمْ يَذْكُرُوا، بَطُون

الف) یاد نکرد، باطن‌ها ب) یاد نشده، شکم‌ها

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. كَلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ

الف) بخورید از آن چه در زمین است

ب) بخورید آن چه را که روی زمین است

٢. وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ

ص: ٥٤

الف) پیروی نکنید گام های شیطان را

ب) و پیروی نکردند گام های شیطان را

۳. كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ

الف) بخورید از پاکیزه ترین روزی هایتان

ب) بخورید از پاکیزه های آن چه روزی دادیم شما را

۴. خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

الف) بگریید و به همراه داشته باشید زینت خود را در هر مسجدی

ب) بگری زینت ها را در مساجد

۵. إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

الف) قطعاً دوست ندارد اسراف کنندگان را

ب) قطعاً او دوست ندارد اسراف کنندگان را

۶. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ :

الف) بخورید از روزی خداوند

ب) پس بخورید از آن چه روزی داد به شما خداوند

۷. إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ :

الف) قطعاً من به آن چه انجام می دهید دانا هستم

ب) قطعاً به آن چه عمل می کنند آگاه هستم

۸. لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ :

الف) نخورید ثروت هایتان را بین خود به باطل و نادرست

ب) نخورید ثروت یکدیگر را از روی نادرستی

۹. لَمْ يُذَكِّرْ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ

الف) یاد نکرد نام خدا را بر آن ب) یاد نشد نام خدا بر آن

ص: ۵۵

۱۰. يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا

(الف) می خورند در شکم های خود آتش را

(ب) می خورند در شکم خود آتش

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا... (۱)

ای... بخورید... آن چه... زمین است... پاکیزه.

۲. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنتُمْ تَعْبُدُونَ . (۲)

... کسانی که... از... آن چه... شما را و... برای...

۳. ... وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ . (۳)

و... و... قطعاً... دوست ندارد... را

۴. يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ . (۴)

ای... بخورید... و... عمل شایسته... من به... انجام می دهید... هستم.

۵. إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَ سَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا . (۵)

ص: ۵۶

۱- (۱) . بقره: آیه ۱۶۸.

۲- (۲) . بقره: آیه ۱۷۲.

۳- (۳) . بقره: آیه ۱۷۲.

۴- (۴) . مؤمنون: آیه ۵۱.

۵- (۵) . نساء: آیه ۱۰.

... کسانی که... ثروت های... از روی ستم... می خورند... شکم ها... آتش.

۴. آیات متن درس را بادقت ترجمه و زیرنویس نمایید.

۵. احکام و وظایفی که در آیات درس آمده است، کدام یک وظیفه فردی و کدام یک وظیفه اجتماعی است؟

ص: ۵۷

١. وَ لِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِّمَّا عَمِلُوا وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ . (١)
٢. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا . (٢)
٣. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (٣)
٤. أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ . (٤)
٥. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ . (٥)
٦. وَ مَا يَشْتَوِي الْأَعْمَى وَ الْبَصِيرُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ لَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَا تَتَذَكَّرُونَ . (٦)

ص: ٥٨

- ١- (١) . انعام: آيه ١٣٢.
- ٢- (٢) . كهف: آيه ٣٠.
- ٣- (٣) . بقره: آيه ٢٧٧.
- ٤- (٤) . ص: آيه ٢٨.
- ٥- (٥) . يونس: آيه ٩.
- ٦- (٦) . غافر: آيه ٥٨.

۷. أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءَ مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ . (۱)

۸. وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ . (۲)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید		کلمه‌های آشنا و تکراری			
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
انجام می دهند	يَعْمَلُونَ	۱	رتبه‌ها	دَرَجَاتٍ	۱
انجام می دادند	كَانُوا	۲	از آن چه	عَمَّا - عِن + مَا	۲
ضایع نمی کنم - از بین نمی برم	يَعْمَلُونَ	۳	نیکو داشت - بهتر - نکوتر	أَحْسَنَ	۳
دادند	لَا تَضِيعُ	۴	غمگین نمی شوند - اندوهگین نمی شوند	لَا يَحْزَنُونَ	۴
جمع فاجر - گنه کاران	آتُوا	۵	آیا	أَمْ	۵
گنه کار - بدکار	فُجَّارٍ	۶	قرار می دهیم	نُحْمَلُ	۶
کم - اندک	مُسِيءٍ	۷	تبه کاران	مُفْسِدِينَ	۷
انجام دادند - مرتکب شدند	قَلِيلٍ	۸	مانند	كَ	۸
زندگی	اجْتَرَحُوا	۹	پر نعمت	فَعِيمٍ	۹
مرگ	مُحَيًّا	۱۰	چه بد است	سَاءَ	۱۰
قضاوت می کنند	مِمَاتٍ	۱۱			

ص: ۵۹

۱- (۱). جائیه: آیه ۲۱.

۲- (۲). عنکبوت: آیه ۷.

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. مَحِيَا، مَمَات، قَلِيل

الف) زندگی، مرگ، کم ب) زندگان، مردگان، کم

۲. فُجَّار، مُسِيء، اتوا

الف) گنه کاران، بدکار، دادند ب) گنه کار، بدکاران، دادند

۳. يَعْمَلُونَ، يَحْكُمُونَ

الف) انجام دادند، قضاوت کردند

ب) انجام می دهند، قضاوت می کنند

۴. اجْتَرَحُوا، لَا تُضَيِّعُوا

الف) مرتکب شدند، از بین نبریم

ب) مرتکب شدند، از بین نمی بریم

۵. كَانُوا يَعْلَمُونَ، سَاءَ

الف) انجام می دادید، بد است

ب) انجام می دادند، چه بد است

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا

الف) خلق نکردیم جن و انس را مگر

ب) خلق نکردم جن و انس را مگر

۲. وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ

الف) و مأمور شدم برای این که باشم

ب) و مأمور شدم که باشم

ص: ۶۰

۳. وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ

الف) به پاداشتند نماز را و پرداختند زکات را

ب) به پاداشت نماز را و پرداخت زکات را

۴. وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ

الف) نه می ترسند و نه غمگین می شوند

ب) نه ترسی است بر آنها و نه آنها غمگین می شوند

۵. أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ

الف) آیا قرار می دهیم پرهیزکاران را مانند گنه کاران

ب) آیا قرار داد پرهیزکاران مانند گنه کاران

۶. يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ

الف) قرار داد آنها را پروردگارشان به سبب ایمانشان

ب) هدایت می کند آنها را پروردگارشان به سبب ایمانشان

۷. وَ مَا يَشْتَوِي الْأَعْمَى وَ الْبَصِيرُ

الف) مساوی نیستند نابینایان و اهل بصیرت

ب) و مساوی نیست نابینا و بینا

۸. سَوَاءٌ مَحْيَاهُمْ وَ مَمَاتُهُمْ

الف) موادیت زندگی آنها و مرگ آنها

ب) مساوی است زندگان آنها و مردگان آنها

۹. الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ

الف) کسانی که مرتکب شدند بدی ها

ب) کسانی که انجام می دهند عمل بد را

ص: ۶۱

۱۰. لَنَكْفُرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ

الف) حتماً می پوشانند از آنها بدی هایشان را

ب) قطعاً می پوشانیم از آنها بدی هایشان را

۳. آیات متن درس را بادقت ترجمه کنید.

۴. سه عمل شایسته از اعمال فردی انسان و سه عمل شایسته از اعمال اجتماعی انسان را نام ببرید.

ص: ۶۲

١. وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ . (١)
٢. قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ * وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ . (٢)
٣. أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ * وَأَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ . (٣)
٤. وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا . (٤)
٥. وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ . (٥)
٦. قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ * أَعْبُدُوا اللَّهَ وَ اتَّقُوهُ وَ أَطِيعُوا . (٦)
٧. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ . (٧)

ص: ٦٣

١- (١) . ذاريات: آيه ٥٦.

٢- (٢) . زمر: آيه ١١ و ١٢.

٣- (٣) . يس: آيه ٦٠ و ٦١.

٤- (٤) . اسراء: آيه ٢٣.

٥- (٥) . نحل: آيه ٣٦.

٦- (٦) . نوح: آيه ٢ و ٣.

٧- (٧) . عنكبوت: آيه ٥٦.

۸. إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي . (۱)

۹. رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ . (۲)

۱۰. ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ . (۳)

تمرین

معنای کلمات جدول را با مرور تکرار و پرسش از یکدیگر به خاطر بسپارید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	لَيَّبِدُونَ	برای این که عبادت کنند مرا	۱	مَا خَلَقْتُ	خلق نکردم - نیافریدم
۲	أَمَرْتُ	مأمور شدم	۲	مُخْلِصًا	خالص کننده
۳	أَعْبُدُ	بندگی کنم	۳	أَكُونُ	باشم
۴	أَوَّلِ الْمُسْلِمِينَ	اولین مسلمان	۴	لَمْ أَعْهَدْ	پیمان نبستم
۵	قَضَىٰ	حکم کرد - فرمان داد - مقرر نمود	۵	أُ	آیا
۶	بَنَىٰ آدَمَ	فرزندان آدم	۶	وَاسِعَةً	واسع - وسیع - گسترده

ص: ۶۴

۱- (۱) . طه: آیه ۱۴.

۲- (۲) . مریم: آیه ۶۵.

۳- (۳) . انعام: آیه ۱۰۲.

۷	لَا تَعْبُدُوا	بندگی نکنید	۷	فَاعْبُدُونِ	پس بندگی کنید مرا
۸	أَطِيعُونَ	اطاعت کنید مرا	۸	أَصْطَبِر	استقامت کن
۹	وَكَيْلٍ	نگهبان - کارساز	۹	عِبَادِهِ	بندگی
			۱۰	ذِكْرٍ	یاد

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قضی، وکیل، عبادۀ

الف) حکم کرد، کارساز، بندگان ب) مقرر داشت، کارساز، بندگی

۲. اصطبر، لم أعهد

الف) صبر کن، پیمان نبستم ب) استقامت کن، پیمان نبست

۳. ما خلقتُ، مُخلصاً

الف) نیافریدم، خالص شده ب) نمی آفرینم، خالص شده

۴. واسعه، فاعبدونِ

الف) وسعت دهنده، پس بندگی کنید

ب) گسترده، پس بندگی کنید مرا

۵. أكون، امرتُ

الف) باشم، فرمان دادم ب) باشم، مأمور شدم

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ

الف) نیست پروردگار تو بی خبر ب) نیست خداوند بی خبر

۲. أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا

الف) پاداش هر کسی که بهتر عمل کرد

ص: ۶۵

ب) پاداش کسی که نیکو داشت عمل را

۳. أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ

الف) قطعاً عبادت نکنند شیطان را ب) این که عبادت نکنید شیطان را

۴. أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ

الف) این که بندگی نکنید مگر او را

ب) این که بندگی نکنید مگر مرا

۵. بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا

الف) برانگیختیم در هر امتی پیامبری را

ب) فرستادیم برای همه امت ها پیامبری را

۶. وَ اتَّقُوهُ وَ أَطِيعُونَ

الف) و تقوا پیشه گیرید و اطاعت کنید

ب) و تقوای او را پیشه گیرید و اطاعت کنید مرا

۷. فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ

الف) پس او را بندگی کنید ب) پس فقط مرا بندگی کنید

۸. وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

الف) و به پا بدارید نماز را برای یاد من

ب) و به پا بدار نماز را برای یاد من

۹. وَ اصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ

الف) و استقامت بورز برای بندگی اش

ب) و صبر پیشه گیر در بندگی خدا

۱۰. خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاَعْبُدُوهُ

الف) آفریننده همه چیز است پس بندگی کنید او را

ص: ۶۶

ب) خالق هر چیزی است پس بندگی کن او را

۳. متن درس را ترجمه و زیرنویسی نمایید.

۴. با استفاده از آیات متن درس به پرسش های زیر پاسخ دهید:

الف) هدف از خلقت در آفرینش انسان چیست؟

ب) این بندگی آیا عارفانه است یا جاهلانه؟

ج) توصیه به احسان به والدین بعد از بندگی خداوند از چه حکایت می کند؟

د) کدام آیه قرآن ما در صورت ضرورت به هجرت دعوت می کند؟

ه) کدام آیه از رهبری سیاسی انبیاء حکایت می کند؟

ص: ۶۷

١. اِنِّى اَنَا اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدْنِىْ وَ اَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِى . (١)
٢. اِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاۗءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ لَذِكْرِ اللّٰهِ اَكْبَرُ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُوْنَ . (٢)
٣. وَ اَقِيْمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ ارْكَعُوْا مَعَ الرَّاكِعِيْنَ . (٣)
٤. يَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اسْتَعِيْنُوْا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلَاةِ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصّٰبِرِيْنَ . (٤)
٥. يَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِذَا نُوْدِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا اِلَى ذِكْرِ اللّٰهِ . (٥)
٦. قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِيْنَ هُمْ فِيْ صَلَاتِهِمْ خٰشِعُوْنَ وَ الَّذِيْنَ هُمْ عَلَى صَلٰوةِهِمْ يُحَافِظُوْنَ . (٦)
٧. يَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ . (٧)

ص: ٦٨

١- (١) . طه: آيه ١٤ .

٢- (٢) . عنكبوت: آيه ٤٥ .

٣- (٣) . بقره: آيه ٤٣ .

٤- (٤) . بقره: آيه ١٥٣ .

٥- (٥) . جمعه: آيه ٩ .

٦- (٦) . مؤمنون: آيه ٩ .

٧- (٧) . بقره: آيه ١٨٣ .

۸. إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصِدِّقِينَ وَالْمُتَصِدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا. (۱)

تمرین

هفت آیه اول متن درس را مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	ذِكْرٌ	یاد	۱	تَنْهَى	باز می‌دارد
۲	فَحِشَاءٌ	عمل زشت	۲	أَرْكَعُوا	رکوع کنید
۳	مُنْكَرٌ	عمل بد	۳	رَاكِعِينَ	رکوع کنندگان
۴	أَكْبَرُ	بزرگ‌تر	۴	صَابِرِينَ	صبر کنندگان
۵	أَقِيمُوا	به پا دارید - انجام دهید	۵	نُودَى	ندا داده شده - اذان گفته شد
۶	أَتُوا	بدهید - بپردازید	۶	اسْعَوْا	سعی کنید - بشتابید
۷	اسْتَعِينُوا	کمک بگیرید	۷	أَفْلَحَ	رستگار گشت - رستگار می‌گردد (می‌گردند)
۸	مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ	در روز جمعه	۸	يُحَافِظُونَ	محافظت و مراقبت می‌کنند

ص: ۶۹

نوشته شد - واجب شد	كُتِبَ	۹	خداترسان	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	۹
روزه	صِيَام	۱۰	جمع صَلَوَة: نمازها	صَلَوَات	۱۰
همچنان که	كَمَا	۱۱	تقوا پیشه کنید	تَتَّقُونَ	۱۱
			به امید این که	لَعَلَّ	۱۲

پرسی ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. صابرين، راکعين، خاشعين:

الف) صبر کنندگان، رکوع کنندگان، خداترسان

ب) صبر کننده، رکوع کننده، خداترس

۲. صيام، كُتِبَ، كَمَا

الف) روزه، واجب شد، همچنان که ب) روزه، نوشت، آن دو

۳. ارکعوا، اسعوا

الف) رکوع کردند، سعی کردند ب) رکوع کنید، بشتابید

۴. تَنهَى، أَفْلَحَ

الف) بازداشت، رستگار شد ب) باز می دارد، رستگار شد

۵. نُودَى، يُحَافِظُونَ

الف) اذان گفته شد، مراقبت می کنند ب) ندا داد، حفظ کردند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

الف) به پا بدار نماز را برای یاد من ب) به پاداشت نماز را برای یاد من

ص: ۷۰

۲. وَ لَذِكْرِ اللَّهِ أَكْبَرُ

الف) یاد خدا بزرگ است ب) قطعاً یاد خدا بزرگ تر است

۳. وَ اذْكُرُوا مَعَ الزَّاكِعِينَ

الف) رکوع کردند با رکوع کنندگان

ب) رکوع کنید با رکوع کنندگان

۴. إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

الف) قطعاً خدا با صبرکنندگان ب) این که خدا با صبر کنندگان است

۵. فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ

الف) پس بشتابید به سوی یاد خدا (نماز)

ب) بشتابید برای انجام نماز

۶. قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ

الف) رستگار گشت افراد با ایمان

ب) قطعاً رستگار گشتند افراد با ایمان

۷. لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

الف) به امید این که تقوا پیشه کنید ب) به امید این که تقوا پیشه کنید

۸. وَ الصَّابِرِينَ وَ الصَّابِرَاتِ

الف) مردان و زنان تسلیم شونده

ب) مردان صبر کننده و زنان صبر کننده

۹. وَ الصَّائِمِينَ وَ الصَّائِمَاتِ

الف) مردان روزه دار و زنان روزه دار

ب) مردان و زنان روزه خوار

ص: ۷۱

۱۰. وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ

الف) مردان و زنان متواضع

ب) مردان خدا ترس و زنان خدا ترس

۳. آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

۴. مراتب ایمان عبارت است از: اسلام اولیه، ایمان تعهد آور، تقوای الهی و یقین. حال با توجه به ابتدای آیه ۳۵ سوره احزاب، معنای قانت مترادف با کدام صفت مؤمنان است؟

ص: ۷۲

١. وَ اعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَ لِلرَّسُولِ وَ لِذِي الْقُرْبَىٰ ... (١)
٢. وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ ... (٢)
٣. وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ . (٣)
٤. فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ اعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَ نِعْمَ النَّصِيرُ . (٤)
٥. رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَ لَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَ إِقَامِ الصَّلَاةِ وَ إِيْتَاءِ الزَّكَاةِ . (٥)
٦. وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ أَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَ مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَ أَكْبَرُ أَجْرًا وَ اسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (٦)

ص: ٧٣

- ١- (١) . انفال: آيه ٤١.
- ٢- (٢) . توبه: آيه ٧١.
- ٣- (٣) . بقره: آيه ١١٠.
- ٤- (٤) . حج: آيه ٧٨.
- ٥- (٥) . نور: آيه ٣٧.
- ٦- (٦) . مزمل: آيه ٢٠.

۷. بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ * طس تِلْكَ آيٰتُ الْقُرْآنِ وَ كِتَابٍ مُّبِیْنٍ * هُدًى وَ بُشْرٰی لِّلْمُؤْمِنِیْنَ * الَّذِیْنَ یُقِیْمُونَ الصَّلٰةَ وَ یُؤْتُونَ الزَّكٰةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ یُوقِنُونَ . (۱)

۸. بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الم تِلْكَ آيٰتُ الْكِتَابِ الْحَكِیْمِ هُدًى وَ رَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِیْنَ الَّذِیْنَ یُقِیْمُونَ الصَّلٰةَ وَ یُؤْتُونَ الزَّكٰةَ وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ یُوقِنُونَ . (۲)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	أَعْمَلُوا	بدانید	۱	عَنَّمْتُمْ	به غنیمت گرفتید
۲	يَأْمُرُونَ	امر می‌کنند	۲	خُمْسٌ	پنج‌یک (یک پنجم)
۳	يَنْهَوْنَ	نهی می‌کنند - باز می‌دارند	۳	ذِي الْقُرْبَى	خویشاوند (اهل بیت رسول) - نزدیکان
۴	مَعْرُوفٌ	خوب	۴	تَقَدَّمُوا	پیش فرستید (تقدمون)
۵	مُنْكَرٌ	بد	۵	تَجِدُوا	می‌یابید (تجدون)
۶	يَقِیْمُونَ	به پا می‌دارند	۶	اعْتَصِمُوا	چنگ بزنید - بگروید
۷	يُؤْتُونَ	می‌پردازند - می‌دهند	۷	نِعَمٌ	چه خوب است
۸	أَقِیْمُوا	به پا بدارید	۸	لَا تُلْهِیْهِمْ	مشغول نمی‌کند - سرگرم نمی‌کند

ص: ۷۴

۱- (۱). نمل: آیه ۱-۳.

۲- (۲). لقمان: آیه ۱-۴.

قرض بدهید - وام بدهید	أَقْرَضُوا	۹	بپردازید - بدهید	أَتُوا	۹
وامی نیکو	قَرْضًا حَسَنًا	۱۰	خرید و فروش - معامله	بَيْع	۱۰
			به پا داشتن	إِقَام	۱۱
			پرداختن	أَيَّاء	۱۲

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. خُمْس، تَجَدَّوْا، قَرْض

الف) پنج یک، می یابید، وام ب) پنج برابر، یافتید، وام

۲. اعتصموا، اقْرَضُوا

الف) چنگ بزنید، وام دهید ب) گرویدند، وام دادند

۳. تُقَدِّمُوا، غَنِمْتُمْ

الف) پیش فرستند، به غنیمت گرفتند

ب) پیش فرستید، به غنیمت گرفتید

۴. ذی القربی، لا تلهی

الف) نزدیکان، سرگرم نمی کند ب) خویشاوند، نمی رسد

۵. نِعَمَ، بَيْعَ، مُنْكَرَ

الف) چه خوب است، معامله، بد ب) نعمت، خرید، بدی

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ

الف) پس این که برای خداست یک پنجم آن

ب) پس قطعاً برای خداست پنج برابر آن

ص: ۷۵

۲. بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

الف) برخی دوست دار برخی دیگر هستند

ب) برخی از آنها دوستانه‌اند برخی دیگر هستند

۳. وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ

الف) و اطاعت می‌کنند خدا و رسولش را

ب) و اطاعت می‌کنند خدا و رسول را

۴. وَ مَا تَقَدَّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ

الف) و آن چه پیش فرستید برای خودتان

ب) و آن چه پیش فرستادید برای خود

۵. فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَ نِعْمَ النَّصِيرُ

الف) پس نعمت سرپرستی و نعمت یاری است

ب) پس چه خوب سرپرستی و چه خوب یآوری است

۶. رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ

الف) مردی که مشغول نمی‌کند او را تجارت

ب) مردانی که سرگرم نمی‌کند آنها را تجارت

۷. وَ أَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

الف) و قرض (وام) بدهید به خدا قرض (وام) خوبی

ب) و وام دادند به خدا وام خوبی

۸. هُدًى وَ بُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

الف) هدایت و بشارت است برای افراد با ایمان

ب) هدایت کرد و بشارت داد مؤمنان را

ص: ۷۶

۹. وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

الف) و آنها آخرتشان را باور داشتند

ب) و آنها نسبت به آخرت باور دارند

۱۰. تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

الف) این آیات قرآن حکمت آمیز است

ب) این نشانه هایی از کتاب کاردان است

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۴. آیا می دانید میزان زکات مال چه قدر است و از چه چیزهایی باید زکات داد؟

۵. گفته می شود قیامت تجسم اعمال ماست، یعنی اعمال و اعتقادات ما به صورت بهشت و یا جهنم ظهور می کند، حال می

توانید بگویید کدام آیه از آیات متن درس به این امر صراحت دارد؟

ص: ۷۷

١. وَ لِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيْلًا وَ مَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِيْنَ . (١)
٢. وَ اِذْ اَنَّ مِنَ اللّٰهِ وَ رَسُوْلِهِ اِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْاَكْبَرِ اَنَّ اللّٰهَ بَرِيٌّ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ . (٢)
٣. اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ وَ لَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِيْنَ جَاهَدُوْا مِنْكُمْ وَ يَعْلَمِ الصّٰبِرِيْنَ . (٣)
٤. لٰكِنِ الرَّسُوْلُ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهُ جَاهِدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَ اَنْفُسِهِمْ وَ اَوْلِيَّكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَ اَوْلِيَّكَ هُمْ الْمُفْلِحُوْنَ . (٤)
٥. اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهِ ثُمَّ لَمْ يَزَلُوْا جَاهِدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَ اَنْفُسِهِمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اَوْلِيَّكَ هُمْ الصّٰدِقُوْنَ . (٥)
٦. يَا اَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفْرَانَ وَ الْمُنٰفِقِيْنَ وَ اَعْلُظْ عَلَيْهِمْ وَ مٰوَاهِمُ جَهَنَّمَ وَ بئْسَ الْمَصِيْرُ . (٦)

ص: ٧٨

- ١- (١) . آل عمران: آيه ٩٧.
- ٢- (٢) . توبه: آيه ٣.
- ٣- (٣) . آل عمران: آيه ١٤٢.
- ٤- (٤) . توبه: آيه ٨٨.
- ٥- (٥) . حجرات: آيه ١٥.
- ٦- (٦) . توبه: آيه ٧٣؛ تحريم: آيه ٩.

۷. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلَّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ . (۱)

۸. تُوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ . (۲)

۹. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ . (۳)

تمرین

آیات متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
آیا	أَمْ	۱	قصد زیارت خانه خدا کردن	حَجَّ الْبَيْتِ	۱
توانایی یافت	إِسْتَطَاعَ	۲	روز عید قربان	يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ	۲
بانگ - اعلام	أَذَانٌ	۳	قصد کردن (زیارت و طواف خانه خدا)	حَجَّ	۳
بیزاری	بَرِي	۴	رستگاران	مُفْلِحُونَ	۴
گمان کردید - پنداشتید	حَسَبْتُمْ	۵	رستگاری شوید	تُفْلِحُونَ	۵
سخت بگیر	أَغْلَظَ	۶	منحصراً، جز این نیست	إِنَّمَا	۶

ص: ۷۹

۱- (۱) . صف: آیه ۱۰.

۲- (۲) . صف: آیه ۱۱.

۳- (۳) . مائده: آیه ۳۵.

۷	تَدْخُلُوا	داخل می شوید	۷	لَمَّا يَعْلَم	هنوز معلوم نداشته
۸	مَأْوَى	جایگاه	۸	جَاهِدُوا	جهاد کردند
۹	بِئْسَ الْمَصِيرُ	چه بد جایگاهی است	۹	لَمْ يَرْتَابُوا	شک نکردند
۱۰	هَلْ أَدُلُّ	آیا راهنمایی کنم			
۱۱	تَنْجِي	نجات دهد	۱۰	صَادِقُونَ	راست گویان
۱۲	تُجَاهِدُونَ	جهاد می کنید - جهاد کنید	۱۱	كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ	می دانستید
۱۳	اِبْتَعُوا	طلب کنید - بجوید	۱۲	جَاهِدُوا	جهاد کنید

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بَرِيءٌ، اَذَانٌ، حَجِّجٌ

الف) بیزار، اعلام، قصد کردن ب) بیزاری، اذان گفتن، زیارت کردن

۲. حَسْبَتْكُمْ، تَدْخُلُوا، صَادِقُونَ

الف) گمان کردید، داخل می شوید، راست گویان

ب) گمان کردند، داخل می شوند، راست گویان

۳. جَاهِدُوا، يَجَاهِدُونَ، جَاهِدُوا

الف) جهاد کنید، جهاد می کنید، جهاد کردید

ب) جهاد کردند، جهاد می کنند، جهاد کنید

۴. اسْتَطَاعَ، لَمْ يَرْتَابُوا

الف) توانایی، شک نکنند ب) توانایی یافت، شک نکردند

۵. لَمَّا يَعْلَمُ، أُغْلِظُ

الف) هنوز ندانست، سخت بگیر ب) هنوز نمی داند، سخت تر

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ لِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ :

الف) و بر خدا برعهده مردم است قصد زیارت خانه خدا کردن

ب) و برای خداست بر مردم طواف خانه

۲. اَنَّ اللّٰهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ

الف) این که خدا بیزار است از مشرکان

ب) قطعاً خدا بیزار است از کافران

۳. اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ

الف) آیا گمان کردند که داخل بهشت شوند

ب) آیا گمان کردید که داخل بهشت شوید

۴. وَ اُولٰٓئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ

الف) آنان برایشان خوبی هاست

ب) ایشان قطعاً دارای خیرات و خوبی ها هستند

۵. اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِيْنَ

الف) فقط مؤمنان (حقیقی) کسانی هستند که

ب) قطعاً افراد با ایمانی که...

۶. اُولٰٓئِكَ هُمُ الصّٰدِقُونَ

الف) آنانند که راست می گویند ب) آنان خود (مؤمنان) راستینند

۷. جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَ الْمُنَافِقِيْنَ

الف) جهاد کن با کفر پیشگان و منافقان

ب) جهاد کردند کافران با منافقان

ص: ۸۱

۸. هَلْ أُدَلِّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ

(الف) آیا رسید به شما از تجارت (سودی)

(ب) آیا راهنمایی کنم شما را بر تجارتی که...

۹. ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ

(الف) آن بهتر است برای شما اگر می دانستید

(ب) آن کار شما بهتر است اگر عمل می کردید

۱۰. وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ

(الف) بجوئید به سوی او وسیله ای را

(ب) طلب کردند به سوی آن وسایلی را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

تمرین

۱. کدام یک از آیات متن در مورد امتحان الهی است؟

۲. ایمان راستین مستلزم چهار شرط است می توانید آنها را نام ببرید؟

۳. لازمه نجات و رستن از عذاب الهی چیست؟

۴. در عبارت وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ منظور از وسیله چیست؟

۵. رمز پیروزی حزب الله لبنان در نبرد با استکبار جهانی و صهیونیسم بین المللی و اسرائیل جنایت کار در جنگ یک ماهه

۲۰۰۶ چه بود؟

ص: ۸۲

۱. الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا. (۱)

۲. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَانَتْهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ. (۲)

۳. وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً وَ يَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنْ ائْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ. (۳)

۴. قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ لَا- بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَ لَا- يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ لَا- يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ... (۴)

۵. فَقَاتِلُوا أُمَّةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ. (۵)

۶. وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ. (۶)

ص: ۸۳

۱- (۱) . نساء: آیه ۷۶.

۲- (۲) . صف: آیه ۴.

۳- (۳) . بقره: آیه ۱۹۳.

۴- (۴) . توبه: آیه ۲۹.

۵- (۵) . توبه: آیه ۱۲.

۶- (۶) . توبه: آیه ۳۶.

۷. وَ قَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَ يَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ . (۱)

۸. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَ أَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَ يُقْتَلُونَ وَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ وَ الْقُرْآنِ ... (۲)

تمرین

آیات متن درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مکر - حيله	كَيْدٌ	۱	کارزار کنید - بجنگید	قَاتِلُوا	۱
صف به صف - در یک ردیف	صَفًّا	۲	جنگ می‌کنند - کارزار می‌کنند	يُقَاتِلُونَ	۲
بنا - ساختمان	بُنِيَانٌ	۳	نباشد	لَا تَكُونُ	۳
فولادین	مَرصُوصٌ	۴	آشوب - عدم امنیت	فِتْنَةٌ	۴
پایان دادند - دست کشیدند (از فتنه)	انْتَهَوْا	۵	پایان دادند - دست کشیدند	انْتَهَوْا	۵
دشمنی	عَدُوَانٌ	۶	حرام نمی‌کنند - حرام نمی‌شناسند	لَا يُحْرِمُونَ	۶
حرام کرد	حَرَّمَ	۷	متدین نیستند - دین‌دار نیستند	لَا يَدِينُونَ	۷

ص: ۸۴

۱- (۱). انفال: آیه ۳۹.

۲- (۲). توبه: آیه ۱۱۱.

پیمان - تعهد	أَيْمَان	۸	داده شدند	أَوْتُوا	۸
دست بردارید - پایان دهند	يَنْتَهُونَ	۹	پیشوایان	أُيْمَةَ	۹
می کشند	يَقْتُلُونَ	۱۰	همگی را	كَافَّةً	۱۰
کشته می شوند	يُقْتَلُونَ	۱۱	می خرد	إِشْتَرَى	۱۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بنیان، ایمان، صفًا

الف) بنا، پیمان، صف به صف ب) ساختن، سوگند، هموار

۲. مرصوص، يُقاتلون

الف) پولادین، می جنگند ب) می کشند

۳. يُقْتَلُونَ، يَقْتُلُونَ

الف) می کشند، کشته می شوند ب) کشته می شوند، می کشند

۴. انْتَهُوا، يَنْتَهُونَ

الف) پایان دادند، پایان دهند ب) پایان دهید، پایان دادند

۵. لَا يَحْرَمُونَ، لَا يَدِينُونَ

الف) حرام نمی دانند، دین دار نمی شوند

ب) حرام نکردند، دین دار نشدند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاعُوتِ

الف) کارزار می کنند در راه طغیانگران

ب) می کشند در راه خدا طغیانگران را

ص: ۸۵

۲. كَانَهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ

الف) مثل این که آنها بنایی پولادینند

ب) زیرا آنان ساختاری آهنین دارند

۳. حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً

الف) تا نباشی تو در آشوب ب) تا نباشد آشوبی

۴. وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ

الف) حرام نمی شمارند آن چه را که حرام داشته خدا

ب) حرام نمی دانید آن چه را خدا حرام دانسته

۵. وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ

الف) متدین نیستند به آیین درست ب) وام نمی گیرند برای دین خدا

۶. فَقَاتِلُوا أُمَّةَ الْكُفْرِ

الف) پس کشتند پیشوایان کفر را

ب) پس کارزار کنید با پیشوایان کفر

۷. كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً

الف) همچنان که می جنگند با شما همگی

ب) همچنان که می کشند شما همگی را

۸. وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ

الف) و باشد دین تمامیش برای خدا

ب) و می باشد دین همه مردم برای خدا

۹. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَا بِالْبَيِّنَاتِ لِنُظَاهِرَ بَيْنَ النَّاسِ فِي دِينِكُمْ وَأَنَّا نَمُنُّ بِاللَّهِ وَنَحْنُ مُسْلِمُونَ

الف) با قطعیت آنها در بهشتند ب) به این که برای آنها بهشت باشد

ص: ۸۶

۱۰. وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا

الف) وعده ای است بر عهده او به درستی

ب) وعده حقی است بر عهده خدا

۳. آیات متن درس را با دقت کلمه به کلمه ترجمه کنید.

۴. با توجه به این که در طول تاریخ جهاد و قتال بین حق و باطل بوده است، «قتال فی سبیل الله» و قتال فی سبیل الطاغوت یعنی چه؟

ص: ۸۷

١. وَ مَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاعِمًا كَثِيرًا وَ سَعَةً وَ مَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ . (١)

٢. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ الَّذِينَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (٢)

٣. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آوَوْا وَ نَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ لَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجِرُوا... (٣)

٤. وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آوَوْا وَ نَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ كَرِيمٌ . (٤)

ص: ٨٨

١- (١) . نساء: آیه ١٠٠.

٢- (٢) . بقره: آیه ٢١٨.

٣- (٣) . انفال: آیه ٧٢.

٤- (٤) . انفال: آیه ٧٤.

۵. الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ أَكْبَرُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَ أُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ . (۱)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که قبلاً معنای آنها را فرا گرفتید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
هجرت نکردند	لَمْ يُهَاجِرُوا	۱	مهاجرت کند	يُهَاجِرُ	۱
می باید	يَجِبُ	۲	خارج می شود	يَخْرُجُ	۲
مکان امن - سرپناه - جایگاه	مُرَآءَمَ	۳	خانه	بَيْت	۳
با وسعت - فراخ	سَعَةً	۴	جهاد کردند	جَاهَدُوا	۴
هجرت کننده	مُهَاجِرٍ	۵	آمرزنده	عُقُور	۵
دریابد	يُدْرِكُ	۶	بزرگ‌ترین	أَعْظَمُ	۶
رستگاران	فَائِزُونَ	۷	واقع شد - فرار گرفت - قرار می گیرد	وَقَعَ	۷
مأوی دادند - جا دادند - پناه دادند	أَوَّوْا	۸	امیدوارند - امید می برند	يَرْجُونَ	۸
روزی ارزشمند	رِزْقٍ كَرِيمٍ	۹	باری کردند	نَصَرُوا	۹

ص: ۸۹

۱- (۱). توبه: آیه ۲۰.

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. مُهاجر، سَعَه، رزق کریم

الف) هجرت کننده، وسعت، روزی ارزشمند

ب) هجرت کننده، کوشش، روزی بزرگوارانه

۲. مُراعِم، يَجِد، وَقَع

الف) جایگاه، می یابد، قرار گرفت

ب) سرپناه، یافت، واقع شد

۳. مُهاجر، يُدرِك

الف) هجرت کند، دریافت ب) مهاجرت کند، دریابد

۴. يَرْجون، اووا

الف) امیدوارید، پناه داد ب) امیدوارند، پناه دادند

۵. نَصروا، فائزون

الف) یاری شدند، رستگار شدن

ب) یاری کردند، رستگاران

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. رَاغَمًا كَثِيرًا وَ سَعَةً

الف) جایگاه بسیار وسیعی ب) پناهگاه بزرگ و وسیع

۲. فَقَدْ وَقَع أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ

الف) پس قطعاً قرار می گیرد پاداشش بر خدا

ب) قطعاً پاداشی بر عهده خدا دارد

ص: ۹۰

۳. وَ جَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

الف) و جهاد کنید در راه خدا ب) و جهاد کردند در راه خدا

۴. أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ

الف) آنان امیدوار شدند به رحمت خدا

ب) آنان امیدوارند به رحمت الهی

۵. وَ الَّذِينَ آوَوْا وَ نَصَرُوا

الف) کسانی که پناه دادند و یاری کردند

ب) کسانی که پناهنده شدند و یاری گردیدند

۶. مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ

الف) نیست برای شما هیچ دوستی و تعهدی نسبت به آنها چیزی

ب) آن چه برای شما دوستی آنها را فراهم می کند

۷. وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا

الف) و کسانی که ایمان آورده هجرت کنند

ب) و کسانی که ایمان آوردند و هجرت کردند

۸. أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

الف) آنان خود مؤمنان حقیقی هستند

ب) آنان خود ایمان می آورند به حقیقت

۹. وَ جَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ

الف) و جهاد کنند در راه خدا با مالشان

ب) و جهاد کردند در راه خدا با ثروت هایشان

۱۰. وَ أَوْلَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ

الف) آنان خودشان رستگارانند ب) آنان قطعاً رستگارانند

ص: ۹۱

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. آیا ممکن است هجرت معنوی باشد؟ فرضاً از وضع نامطلوب حالش به وضع بهتر بعدی؟ چگونه؟

۵. آیا چنین مهاجری را که در راه خدا مرگش فرا می رسد می توان شهید خواند؟

۶. در صدر اسلام کدام مهاجرت را این گونه برای مسلمانان می شناسید؟

۷. از مهاجرین و انصار در صدر اسلام، قرآن کدام را مؤمنین حقیقی می خواند؟

۸. شرط برخورداری از مراتب عالی و مقام قرب در نزد خدا چیست؟

ص: ۹۲

١. وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ . (١)

٢. وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ . (٢)

٣. بَعْضٌ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ . (٣)

٤. وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ . (٤)

٥. وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ . (٥)

٦. وَلَئِنْ مُتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ . (٦)

٧. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

ص: ٩٣

١- (١) . بقره: آيه ١٥٤.

٢- (٢) . آل عمران: آيه ١٦٩.

٣- (٣) . محمد: آيه ٤.

٤- (٤) . حج: آيه ٥٨.

٥- (٥) . آل عمران: آيه ١٥٧.

٦- (٦) . آل عمران: آيه ١٥٨.

فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعِيدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ . (۱)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که قبلاً معنای آنها را فرا گرفته اید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مردگان	أَمْوَاتٌ	۱	نگوید	لَا تَقُولُوا	۱
زندگان	أَحْيَاءٌ	۲	کشته می‌شود	يُقْتَلُ	۲
نمی‌فهمید	لَا تَتَّعَرُونَ	۳	بلکه	بَلْ	۳
حتماً گمان نکن - مبنی‌دار	لَا تَحْسَبَنَّ	۴	حتماً روزی می‌دهد	كَرَّرْتُ	۴
کشته شدند	قُتِلُوا	۵	روزی دهندگان	رَازِقِينَ	۵
روزی داده می‌شوند	يُرْزَقُونَ	۶	قطعاً اگر	لَئِنْ (لَ + إِنْ)	۶
جمع گردیده می‌شوید	تُحْشَرُونَ	۷	هرگز تباه نمی‌کند - ضایع نمی‌کند	لَنْ يُضِلَّ	۷
یا	أَوْ	۸	می‌خرد	إِشْتَرَى	۸
مردند	مَاتُوا	۹	کارزار می‌کنند	يُقَاتِلُونَ	۹
مردید	مُتُّم	۱۰	می‌کشند	يَقْتُلُونَ	۱۰
جمع می‌کنند	يَجْمَعُونَ	۱۱	وفادارتر	أَوْفَى	۱۱

ص: ۹۴

۱- (۱). توبه: آیه ۱۱۱.

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَوْ، أموات، أحياء

الف) یا، مرده، زنده ب) یا، مردگان، زندگان

۲. قُتِلُوا، ماتوا، يرزقون

الف) کشته شدند، مردند، روزی داده می شوند

ب) کارزار کردند، مردند، روزی می دهند

۳. قُتِلْتُمْ، مُتُّم، لاتشعرون

الف) کشته شدید، مردید، نمی فهمید

ب) کشتید، مردید، نمی فهمند

۴. لاتَحْسَبَنَّ، مَنْ يُضِلُّ

الف) گمان مبر، هرگز تباه نمی کند

ب) گمان نبرند، هرگز گمراه نمی شود

۵. يَجْمَعُونَ، استبشروا

الف) جمع می شوند، بشارت دهید ب) جمع می کنند، شاد باشید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ لَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ

الف) نگوئید برای کسی که کشته می شود

ب) نگوئید به کسی که کشته شده

۲. بَلْ أحياءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ

الف) بلکه زندگانی هستند نزد پروردگارشان

ب) بلکه زنده اند نزد خدایشان

ص: ۹۵

۳. فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ

الف) هرگز گمراه نمی شود کارهایشان

ب) پس هرگز تباه نمی کند اعمالشان را

۴. ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا

الف) سپس کشته شدید یا مریدید ب) سپس کشته شدند یا مردند

۵. لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

الف) قطعاً او بهترین روزی دهندگان است

ب) قطعاً او بهتر روزی می دهد

۶. خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

الف) بهتر است از آن چه جمع می کنند

ب) بهتر است از آن چه جمع کردند

۷. وَ لَنْ نُؤْتِيَنَّكُمْ أَوْ قُتِلْتُمْ

الف) و قطعاً شما مریدید یا کشته شدید

ب) قطعاً اگر مریدید یا کشته شدید

۸. إِنْ اللَّهُ اشْتَرَى

الف) قطعاً خداوند می خرد ب) قطعاً خداوند خرید (می خرد)

۹. وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا

الف) وعده درستی است بر عهده او

ب) وعده کرد بر او حقیقت را

۱۰. يَبِيعُكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ

الف) به معامله ای که انجام دادید

ب) به معامله شما که معامله کردید آن را

ص: ۹۶

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. بهترین عمل مؤثر در پیروزی مؤمن در نبرد با کافر چیست؟

۵. ایمان به شهادت و وعده های الهی چه نقشی در پیروزی جبهه حق دارد؟

۶. عامل تسکین بخش بازماندگان شهدا چیست؟

۷. پربارترین و مفیدترین معامله در حیات انسان چیست؟

ص: ۹۷

۱. وَ لَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ . (۱)
۲. كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ لَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَ أَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ . (۲)
۳. الْمُنَافِقُونَ وَ الْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَ يَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ . (۳)
۴. وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ ... (۴)
۵. الَّذِينَ إِنْ مَكَانَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ وَ أَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَ لِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ . (۵)

ص: ۹۸

۱- (۱) . آل عمران: آیه ۱۰۴ .

۲- (۲) . آل عمران: آیه ۱۱۰ .

۳- (۳) . توبه: آیه ۶۷ .

۴- (۴) . توبه: آیه ۷۱ .

۵- (۵) . حج: آیه ۴۱ .

۶. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَ فَلَا تَعْقِلُونَ . (۱)

تمرین

یک مرتبه متن درس را بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باید باشد	وَلْتَكُنْ	۱	گروهی	أُمَّةٌ	۱
خارج گردید - پدیدار گشت	أُخْرِجَتْ	۲	می خوانند	يَدْعُونَ	۲
می بندند	يَقْبِضُونَ	۳	امر می کنند	يَأْمُرُونَ	۳
دستان	أَيْدِي	۴	امر می کنید	تَأْمُرُونَ	۴
فراموش کرد (خدا)	نَسِيَ	۵	خوب - پسندیده	مَعْرُوفٌ	۵
اطاعت می کنند	يُطِيعُونَ	۶	ناپسند	مُنْكَرٌ	۶
تمکن دادیم - قدرت دادیم	مَكَّنَّا	۷	رستگاران	مُقِلِّحُونَ	۷
امر کردند	أَمَرُوا	۸	بازمی دارند - نهی می کنند	يَنْهَوْنَ	۸
نهی کردند - باز داشتند	نَهَوْا	۹	ایمان می آورید	تُؤْمِنُونَ	۹
نیکی	بِرٌّ	۱۰	قانون شکنان - نافرمانان	فَاسِقُونَ	۱۰
			به پا می دارند	يَقِيمُونَ	۱۱
			می پردازند	يُؤْتُونَ	۱۲
			دادند - پرداختند	آتَوْا	۱۳

ص: ۹۹

۱- (۱) . بقره: آیه ۴۴.

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أُيْدِي، بَرِّ، نَهَوَا

الف) دستان، نیکی، نهی کردند

ب) دست من، نیک، منع کردند

۲. أَمْرُوا، نَسَى، تَنَهَوْنَ

الف) امر کردند، فراموش شد، نهی کردند

ب) امر کردند، فراموش کرد، نهی کردید

۳. مَكَّنَّا، وَ لَتَكُنَّ، يَطِيعُونَ

الف) قدرت دادیم، باید باشد، اطاعت می کنند

ب) قدرت داد به ما، برای این که باشد، اطاعت کنند

۴. أَخْرَجْتُ، يَقْبِضُونَ

الف) خروج کرد، می گیرند ب) پدیدار گشت، می بندند

۵. مَعْرُوفٌ، مُنْكَرٌ

الف) آشنا، انکار کننده ب) پسندیده، ناپسند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ لَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ

الف) و باید باشد از میان شما گروهی که

ب) و برای این که می باشد از شما گروهی که

۲. كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ

الف) بودید بهترین گرهی که پدیدار شد

ب) شما بهترین ملتی هستید که قیام کردید

ص: ۱۰۰

۳. وَ لَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ

الف) و اگر ایمان آورد اهل کتاب

ب) و اگر ایمان آورند اهل کتاب

۴. وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ

الف) و بازداشتند از خوبی ها

ب) و باز می دارند از (آنچه) پسندیده است

۵. نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ

الف) فراموش کردند خدا را پس خاموش کرد (خدا) آنها را

ب) فراموش کردند خدا را در نتیجه فراموش کردند خود را

۶. بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

الف) برخی از آنها سرپرستی می کنند برخی دیگر را

ب) برخی از آنها دوستاناران برخی دیگرند

۷. وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ

الف) اطاعت می کنند خدا و رسولش را

ب) اطاعت می کنند خدا و رسول را

۸. إِنَّ مَكْنَائِهِمْ فِي الْأَرْضِ

الف) اگر قدرت دهیم به آنها در زمین

ب) اطاعت می کنند خدا و رسول را

۹. وَ لِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

الف) و برای خدا سر رشته کارهاست

ب) برای خدا سرانجام کارهاست

ص: ۱۰۱

۱۰. وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ

الف) در حالی که شما می خوانید کتاب را

ب) و شما تلاوت کنید قرآن را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه تحت الفظی کنید.

۴. مهم ترین تفاوت اعتقادی و رفتاری بین مؤمن و منافق چیست؟

۵. در دعوت به خیر و ارزش ها سزاوارترین فرد مخاطب ما کیست؟

ص: ۱۰۲

۱. وَ أَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (۱)
۲. بَلَى مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ . (۲)
۳. وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ . (۳)
۴. وَإِنْ حَكَمْتَ فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ . (۴)
۵. فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ . (۵)
۶. قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (۶)
۷. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ... (۷)
۸. فَأَتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحَسَنَّ ثَوَابَ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (۸)

ص: ۱۰۳

۱- (۱) . بقره: آیه ۱۹۵.

۲- (۲) . آل عمران: آیه ۷۶.

۳- (۳) . آل عمران: آیه ۱۵۹.

۴- (۴) . مائده: آیه ۴۲.

۵- (۵) . توبه: آیه ۱۰۸.

۶- (۶) . آل عمران: آیه ۳۱.

۷- (۷) . مائده: آیه ۵۴.

۸- (۸) . آل عمران: آیه ۱۴۸.

۹. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ . (۱)

۱۰. وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ . (۲)

تمرین

متن درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نیفکنید	لَا تُلْفُوا	۱	با دست خودتان	بِأَيْدِكُمْ	۱
هلاکت	تَهْلُكَةٌ	۲	نیکی کنید	أَحْسِنُوا	۲
تقوا پیشه کرد	إِتَّقَى	۳	بلی - آزی	بَلَى	۳
مشاوره کن - مشورت کن	شَاوِرْ	۴	وفا نمود	أَوْفَى	۴
تصمیم گرفتی - اراده کردی	عَزَمْتَ	۵	توکل کنندگان	مُتَوَكِّلِينَ	۵
حکم کردی - حکم می کنی	حَكَمْتَ	۶	دادگران - انصاف دهندگان	مُقْسِطِينَ	۶
حکم کن - قضاوت کن	أَحْكَمْ	۷	پاکیزه کنندگان را	مُطَهَّرِينَ	۷
پیروی کنید	اتَّبِعُوا	۸	دوست می‌داشتید - دوست می‌دارید	كُنْتُمْ تُحِبُّونَ	۸

ص: ۱۰۴

۱- (۱). صف: آیه ۴.

۲- (۲). بقره: آیه ۱۶۵.

پاکی می ورزند (خود را پاک می دارند)	۹	یَرْتَدَّ	باز گردد - مُرْتَدَّ شُود
دوست می دارند	۱۰	يَأْتِي بـ	می آورد
دوست می دارند	۱۱	مُطَهَّرِينَ	پاکیزه شدگان - پاکیزگان

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بنمید:

۱. شاور، عَزَمْتُ، احْكَمْ

الف) مشورت کن، اراده کردی، حکم کن

ب) مشورت، تصمیم، حکم کن

۲. اِتَّقِي، يَرْتَدَّ، اُوفِي

الف) تقوا پیشه کرد، روی بگرداند، وفا کرد

ب) با تقواتر، روی گرداند، وفادارتر

۳. يُحِبُّ، تَهْلِكُهُ، حَكَمَتْ

الف) دوست بداری، هلاک شوی، حکم کن

ب) دوست می دارد، هلاکت، حکم کردی (کنی)

۴. لَا تُلْقُوا، يُحِبُّونَ، يَتَطَهَّرُوا

الف) بیفکنید، دوست دارند، پاکی ورزند

ب) نیفکن، دوست می دارند، پاکیزه شوند

۵. متوکلین، مقسطین، مُطَهَّرِينَ

الف) توکل کنندگان، دادگران، پاکیزه شدگان

ب) توکل کنندگان، دادگران، پاکیزه کنندگان

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص: ۱۰۵

۱. وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ

(الف) نیفکنید (خود را) با دستان خود

(ب) نیفکنید دست خود را

۲. مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ

(الف) کسی که وفا کرد به عهد و تقوایش

(ب) کسی که وفا کند به پیمانش و تقوا پیشه کند

۳. فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ

(الف) پس زمانی که تصمیم گرفتی پس توکل کن بر خدا

(ب) و زمانی که خواستی پس توکل می کنی به خدا

۴. فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ

(الف) پس حکم کن بین خودتان بر عدالت

(ب) پس حکم کن بین آنها بر دادگری و انصاف

۵. يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا

(الف) دوست دارند این که پاکیزه شوند

(ب) دوست دارند این که پاکیزه کنند

۶. قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ

(الف) بگو اگر دوست دارید خدا را

(ب) بگو اگر دوست می دارید خدا را

۷. مَنْ يَزِدْكُمْ مِنْكُمْ

(الف) هر کس مُرتد شود از شما (ب) چه کسی مُرتد شد از شما

۸. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

الف) پس به زودی می آورد خدا قومی را

ص: ۱۰۶

ب) زود باشد که بیایند قومی به سوی خدا

۹. وَ حُسْنِ ثَوَابِ الْآخِرَةِ

الف) بهترین ثواب آخرت ب) و ثواب خوب آخرت را

۱۰. كَانَتْهُمْ بُيُوتًا مَرْصُورًا

الف) مثل این که آنها بنایی فولادین اند

ب) مثل این که شما ساختمانی فولادین هستید

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۴. غیر از آن چه در این آیات آمده به نظر شما خداوند کدام یک از بندگانش را بیشتر دوست می دارد؟

۵. خداوند چه کسانی را دوست نمی دارد؟

۶. با توجه به آیه ۱۹۵ بقره که پرداختن انفاق در راه خدا به مستمندان، مانع از هلاکت جامعه اسلامی می شود، به نظر شما منظور از این هلاکت چیست؟

ص: ۱۰۷

۱. إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ . (۱)
۲. لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَ مَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ . (۲)
۳. مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نُفْسِهِمْ يَمْهَدُونَ . (۳)
۴. لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ . (۴)
۵. قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ . (۵)
۶. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتٍ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَ لَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ . (۶)
۷. ... وَ أَحْسَنُ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ . (۷)

ص: ۱۰۸

۱- (۱) . نحل: آیه ۲۲ .

۲- (۲) . نحل: آیه ۲۳ .

۳- (۳) . روم: آیه ۴۴ .

۴- (۴) . روم: آیه ۴۵ .

۵- (۵) . آل عمران: آیه ۳۲ .

۶- (۶) . مائدہ: آیه ۸۷ .

۷- (۷) . قصص: آیه ۷۷ .

۸. يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ . (۱)

۹. وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ . (۲)

۱۰. وَ أَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ . (۳)

تمرین

آیات درس را یک بار با دقت بخوانید و زیر کلماتی که معنای آنها را فرا گرفته اید و برای شما آشناست، خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
انکار کننده	مُنْكَرٌ - مُنْكَرَةٌ	۱	ایمان نمی آورند	لَا يُؤْمِنُونَ	۱
پاداش می دهد - پاداش دهد	يَجْزِي	۲	جمع مُسْتَكْبِرٍ: تکبرورزان	مُسْتَكْبِرُونَ - مُسْتَكْبِرِينَ	۲
پنهان می کنند	يُسْرُونَ	۳	ناگزیر - بدون شک و تردید - قطعاً	لَا جَرَمَ	۳
اشکار می کنند	يُعْلِنُونَ	۴	روی گرداندند	تَوَلَّوْا	۴
آماده می کنند - فراهم می کنند	تَمَهِّدُونَ	۵	دوست ندارد	لَا يُحِبُّ	۵

ص: ۱۰۹

۱- (۱). اعراف: آیه ۳۱.

۲- (۲). شوری: آیه ۴۰.

۳- (۳). آل عمران: آیه ۵۷.

طلب نکن	لَا تَبِغْ	۶	حرام نشمارید	لَا تُحَرِّمُوا	۶
عفو کرد - عفو کند	عَفَا	۷	حلال کرد	أَحَلَّ	۷
اصلاح کرد - اصلاح کند	أَصْلَحَ	۸	تجاوز نکنید	لَا تَعْتَدُوا	۸
به تمامی می دهد - کامل می دهد	يُوفِّي	۹	تجاوزگران	مُعْتَدِينَ	۹
جمع اجر - پاداش ها	أُجُور	۱۰	سزای بد	جَزَاءُ سَيِّئَةٍ	۱۰

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید.

۱. اجور، عفا، أصلح

الف) پاداش ها، بخشید، اصلاح کرد

ب) پاداش، درگذشت، اصلاح کرد

۲. لا تبغ، لاجرم، لاتعتدوا

الف) طلب نکن، بدون شك، تجاوز نکنید

ب) طلب نکرد، بی شك، تجاوز نکردند

۳. يُسْرُونَ، يُعْلِنُونَ

الف) پنهان می کنید، آشکار می کنید

ب) پنهان می کنند، آشکار می کنند

۴. مُسْتَكْبِرُونَ، يَمْهَدُونَ

الف) تکبر کنندگان، آماده می کنند ب) تکبرورزان، فراهم کردند

۵. يُوفِّي، لَا تُحَرِّمُوا

الف) کامل می دهد، حرام نشمارید ب) وفا می کند، حرام ندانند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ

الف) قلب هایشان انکار کننده (حق) است

ب) قلب آنها منکر حقیقت است

۲. لَا جَزَمَ أَنَّ اللَّهَ

الف) بی تردید این که خداوند ب) بدون شک قطعاً خداوند

۳. فَلَا نَفْسِهِمْ يَمْهَدُونَ

الف) پس به نفع خودشان آماده می سازند

ب) برای خودشان آماده کردند

۴. لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) تا پاداش دهند کسانی که ایمان آوردند

ب) تا پاداش دهد (خدا) کسانی را که ایمان آوردند

۵. فَإِنْ تَوَلَّوْا

الف) و اگر روی بگردانید ب) پس اگر روی گرداندند

۶. مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

الف) آن چه حلال شد برای شما ب) آن چه را حلال کرد خدا برای شما

۷. مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

الف) و مجری فساد را در زمین ب) و طلب نکنند فساد را در زمین

۸. خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

الف) برگزید (به همراه داشته باشید) زینت خود را نزد هر مسجدی

ب) گرفتند زینت خود را در هر مسجدی

ص: ۱۱۱

۹. وَ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا

الف) پاداش بدی قطعاً بدی است ب) سزای بدی، بدی مانند آن است

۱۰. فَيُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمُ

الف) پس کامل می دهد به آنها پاداش هایشان را

ب) کامل دادشان پاداششان را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. علاوه بر آن چه در آیات آمده است، چند گروه دیگر از مردم را نام ببرید که قطعاً خدا آنها را دوست ندارد؟

۵. نظافت و تمیزی از شرایط شرکت یک مسلمان در محیطهای اجتماعی است. کدام آیه قرآن این ضرورت را بیان نموده است؟

۶. کدام روحیه و صفت ناپسند، موجب می شود که انسان لجوج به آخرت و در نتیجه آیین الهی ایمان نیاورد؟

ص: ۱۱۲

۱. لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ . (۱)
۲. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَ مِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ . (۲)
۳. ... وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَأَنْفُسِكُمْ وَ مَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوفِّ إِلَيْكُمْ وَ أَنْتُمْ لَا تَظْلَمُونَ . (۳)
۴. الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (۴)
۵. وَ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَ الْفِضَّةَ وَ لَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ . (۵)
۶. آمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ أَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ أَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ . (۶)

ص: ۱۱۳

۱- (۱) . آل عمران: آیه ۹۲.

۲- (۲) . بقره: آیه ۲۶۷.

۳- (۳) . بقره: آیه ۲۷۲.

۴- (۴) . بقره: آیه ۲۷۴.

۵- (۵) . بقره: آیه ۳۴.

۶- (۶) . حدید: آیه ۷.

۷. وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَقَاتَلُوا وَكُلًّا وَعَدَّ اللَّهُ الْحُسْنَى وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ. (۱)

تمرین

یک بار متن درس را بخوانید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً فرا گرفته اید خطبکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	تُنْفِقُونَ	انفاق می‌کنید	۱	لَنْ تَنَالُوا	دست نمی‌یابند - نمی‌رسید
۲	تَنْفِقُوا	انفاق کنید	۲	بَرٍّ	نیکی - نیکوکاری
۳	إِبْتِغَاءً	به دست آوردن - طلب کردن - جویا شدن	۳	كَسَبْتُمْ	کسب کردید - به دست آوردید
۴	وَجْهٍ	رضایت - خشنودی	۴	أَخْرَجْنَا	خارج کردیم
۵	خَوْفٍ	ترس	۵	بَشْرٍ	بشارت بده
۶	يَحْزَنُونَ	غمگین می‌شوند - اندوهگین می‌شوند	۶	لَا تُظْلَمُونَ	ظلم گردیده نمی‌شوید
۷	يُؤَفَّفٌ	به تمامی داده می‌شود - کامل داده می‌شود	۷	يَكْفُرُونَ	اندوخته می‌کنند

ص: ۱۱۴

۱- (۱). حدید: آیه ۱۰.

طلا	ذَهَبٌ	۸	دردناک	أَلِيمٌ	۸
نقره	فِضَّةٌ	۹	ایمان آورید	ءَامِنُوا	۹
وارثان - جانشینان	مُتَّخِلِّفِينَ	۱۰	انفاق کنید	انْفَقُوا	۱۰
بزرگ‌تر	أَعْظَمُ	۱۱	آن + لاتنفقوا: این‌که انفاق نکنید	أَلَّا تَنْفَقُوا	۱۱
			انفاق کرد	انْفَقَ	۱۲
			کارزار کرد	قَاتَلَ	۱۳
			کارزار کردند	قَاتَلُوا	۱۴

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بزرگ، ذَهَبٌ، فِضَّةٌ

الف) نیکی، نقره، طلا ب) نیکی، طلا، نقره

۲. أعظم، يُؤَفِّ، أَخْرَجْنَا

الف) بزرگ‌تر، کامل داده می‌شود، خارج کردیم

ب) بزرگ‌تر، کامل می‌دهد، خارج می‌کنیم

۳. كَسَبْتُمْ، يَكْتُمُونَ

الف) کسب کردید، اندوخته می‌کنید

ب) به دست آوردید، اندوخته می‌کنند

۴. لَا تُظْلَمُونَ، مُسْتَخْلِفِينَ

الف) ظلم گردیده نمی‌شوید، جانشینان

ب) ظلم نمی‌شوند، وارثان

۵. لَنْ تَنَالُوا، ابْتِغَاءً

الف) هرگز نمی رسند، طلب کردن

ب) هرگز نمی رسید، به دست آوردن

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ

الف) انفاق کنند از آن چه دوست می دارند

ب) انفاق کنید از آن چه دوست می دارید

۲. أَنْفَقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ

الف) انفاق کنید از پاکیزه های آن چه به دست آوردید

ب) انفاق کردند از پاکیزه های آن چه کسب کردند

۳. إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ

الف) مگر (در جهت) به دست آوردن رضایت خداوند

ب) مگر به دست آورید رضایت خداوند را

۴. يُؤَفِّئُكُمْ

الف) کاملاً (سودش) به سوی شما ب) کل داده می شود (پاداشش) به شما

۵. يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ

الف) انفاق می کنند ثروت هایشان را در شب

ب) انفاق کنید اموال خود را در شب

۶. وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

الف) و نه آنها اندوهگین شدند ب) و نه آنها اندوهگین می شوند

۷. جَعَلَكُمْ مُسْتَحْلِفِينَ فِيهِ

الف) قرار داد شما را جانشینان در آن

ب) قرار می دهد شما را وارثان آن

ص: ۱۱۶

۸. وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا

الف) و چه شده است شما را (چرا) این که انفاق نکنید

ب) چرا شما انفاق نمی کنید

۹. أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً

الف) آنان را مرتبه بزرگی است ب) آنان مرتبه بزرگ تری دارند

۱۰. وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى

الف) همه را وعده داده خداوند (وعده نیکی)

ب) و تمامی وعده خدا خوب است

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. انفاق علم چگونه است؟

۵. آیا می دانید که قرض و وام دادن بخشی از ثروت به نیازمندان، مفیدتر است از انفاق همان ثروت؟ چرا؟

ص: ۱۱۷

١. إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ . (١)
٢. هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ . (٢)
٣. وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ . (٣)
٤. إِنَّ أَحْسَنَكُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا... (٤)
٥. لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ . (٥)
٦. لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ . (٦)
٧. وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيُجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ

ص: ١١٨

١- (١) . نحل: آيه ٩٠.

٢- (٢) . الرحمن: آيه ٦٠.

٣- (٣) . قصص: آيه ٧٧.

٤- (٤) . اسراء: آيه ٧.

٥- (٥) . يونس: آيه ٢٦.

٦- (٦) . نحل: آيه ٣٠.

أَحْسِنُوا بِالْحُسْنَى . (۱)

۸. الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ . (۲)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
طلب کن - بجوی	إِبْتِغِ	۱	امر می کند - فرمان می دهد	يَأْمُرُ	۱
فراموش نکن	لَا تَنْسَ	۲	عدالت - دادگری	عَدْلٌ	۲
بهره	نَصِيبٌ	۳	نیکی کردن	إِحْسَانٌ	۳
نیکی کردید (کنید)	أَحْسَنْتُمْ	۴	پرداختن - بخشش	أَيْتَاءٌ	۴
بدی کردید (کنید)	أَسَأْتُمْ	۵	خویشان	ذِي الْقُرْبَى	۵
می پوشاند	لَا يَرْحُقُ	۶	داد	أَتَى	۶
تیرگی - سیاهی	قَتْرَةٌ	۷	زیادی	زِيَادَةٌ	۷
خواری	ذِلَّةٌ	۸	بهتر - نیکوتر	حُسْنَى	۸
بدی کردند	أَسَاءُوا	۹	اجابت کردند - پاسخ دادند	اسْتَجَابُوا	۹

ص: ۱۱۹

۱- (۱) . نجم: آیه ۳۱.

۲- (۲) . آل عمران: آیه ۱۷۲.

رسید	أَصَاب	۱۰	اعمال زشت	فَحْشَاءُ	۱۰
جراحت - شکست	قَرَح	۱۱	بد	مُنْكَرٌ	۱۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. نصیب، قِتره، قرح

الف) بهره، تیرگی، شکست ب) گماشتن، سیاهی، جراحت

۲. ذَلَّه، أَصَاب، لَا تَنْسَ

الف) خواری، رسید، فراموش مکن ب) خواری، رسیدن، فراموش نکرد

۳. أَسَاءُوا، أَسَأْتُمْ

الف) بدی می کنند، بدی می کنید ب) بدی کردند، بدی کردید

۴. ابْتِغِ، لَا يَرْحَقُ

الف) طلب کرد، نمی پوشانی ب) طلب کن، نمی پوشاند

۵. أَحْسَنْتُمْ، أَحْسَنُوا

الف) نیکی کردید، نیکی کردند ب) نیکی کردید، نیکی کنید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ إِيْتَاءِ ذِي الْقُرْبَى

الف) بخشش به خویشان ب) یتیمان خویشاوند

۲. هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ

الف) آیا پاداش خوبی، خوبی است؟

ب) آیا پاداش خوبی جز خوبی است؟

۳. وَلَا تَنْسَ نَصِيحَتَكَ مِنَ الدُّنْيَا

ص: ۱۲۰

الف) فراموش نکن بهره خود را از دنیا

ب) و فراموش نکن بهره مندی از دنیا را

۴. وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ

الف) مجوی فساد را ب) طلب نمی کند فساد را

۵. وَلَا يَزُهِقُ وُجُوهُهُمْ

الف) و نمی پوشاند چهره ی آنها را ب) پس نمی پوشاند چهره اش را

۶. وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

الف) و نه آنها اندوهگین شدند ب) و نه آنها اندوهگین می شوند

۷. أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ

الف) آنان اهل بهشتند ب) آنان یاران یکدیگرند در بهشت

۸. وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ

الف) و خانه آخرت خوب است ب) و قطعاً خانه آخرت بهتر است

۹. وَيَجْزِي الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى

الف) و پاداش می دهد کسانی را که نیکی کردند

ب) و پاداش کسان نیکوکار (پاداش) خوب است

۱۰. مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ

الف) بعد از آن چه رسید به آنها شکست

ب) از بعد رسیدن به آنها جراحی

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. ترتیب اولویت در احسان به خلق خداوند کدام است؟

۵. وظیفه اخلاق ما در مقابل احسان دیگران چیست؟

۶. پنج مورد از بهترین نیکی به مردم را بشمارید.

ص: ۱۲۱

١. وَ أَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (١)
٢. إِنَّ اللَّهَ وَلَا تَلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ . (٢)
٣. وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ . (٣)
٤. وَالَّذِي جَاءَ بِالصَّدَقِ وَصَدَّقَ بِهِ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ * لَهُمْ مَا يَشَاؤُنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جِزَاءُ الْمُحْسِنِينَ . (٤)
٥. فَأَتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحَسَنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (٥)
٦. وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَ زُلْفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُدْهَبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ * وَ اصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ . (٦)

ص: ١٢٢

١- (١) . بقره: آیه ١٩٥.

٢- (٢) . نحل: آیه ١٢٨.

٣- (٣) . اعراف: آیه ٥٦.

٤- (٤) . زمر: آیه ٣٣ و ٣٤.

٥- (٥) . آل عمران: آیه ١٤٨.

٦- (٦) . هود: آیه ١١٤ و ١١٥.

۷. وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ . (۱)

۸. وَمَنْ قَبْلَهُ كِتَابُ مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِسَانِ عَزِيٍّ لِيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَى لِلْمُحْسِنِينَ . (۲)

۹. إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ . (۳)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
امیدوارانه - امید	طَمَعًا	۱	انفاق کنید	أَنْفَقُوا	۱
آمد - آورد	جَاءَ جَاءَ بـ	۲	نیفکنید	لَا تُلْفُوا	۲
تصدیق کرد	صَدَّقَ	۳	فساد نکنید	لَا تُفْسِدُوا	۳
دو طرف	طَرَفِي (طرفین)	۴	بخوانید	أُدْعُوا	۴
نزدیک‌ها - اوائل	زُلْفًا	۵	ترسان - بیم	خَوْفًا	۵
از بین می‌برند	يُذْهِبِنَ	۶	نزدیک	قَرِيبَ	۶
ضایع نمی‌کند - از بین نمی‌برد	لَا يُضَيِّعُ	۷	می‌خواهند	يَشَاءُونَ	۷
هدایت می‌کنیم	نُهْدِي	۸	به پادار	أَقِمَ	۸

ص: ۱۲۳

۱- (۱) . عنكبوت: آیه ۶۹.

۲- (۲) . احقاف: آیه ۱۲.

۳- (۳) . ذاریات: آیه ۱۵ و ۱۶.

بیم می دهد	يُنذِرُ	۹	یادآوری است برای پندگیرندگان	ذکری لِلَّذَاكِرِينَ	۹
چشمه سارها	عَيُونٌ	۱۰	راه‌ها	سُبُلٌ	۱۰
گیرندگان	ءَاخِذِينَ	۱۱	بشارت	بُشْرَى	۱۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. جاء ب-، زُلْفًا، عیون

الف) آمد، اوایل، چشمه سارها ب) آورد، نزدیک‌ها، چشمه‌ها

۲. طَمَعًا، طرفی، نه‌دی

الف) امید، دو طرف، هدایت می‌کنیم

ب) امیدوار، یک طرف، هدایت کردیم

۳. صَدَّقَ، يُنذِرُ

الف) تصدیق کرد، بیم می‌دهد ب) راست گفت، بیم می‌دهد

۴. يَذْهَبِنَ، آخِذِينَ

الف) از بین می‌برد، گیرنده ب) از بین می‌برند، گیرندگان

۵. لَا يُضِيْعُ، سُبُلٌ

الف) از بین نمی‌برد، راه‌ها ب) ضایع نمی‌کند، راه هموار

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَلَا تَلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ

الف) نیندازید (خود را) با دستان خود

ب) نیفکندند با دستانشان

ص: ۱۲۴

۲. وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ

الف) برای کسانی که تقوا پیشه کردند

ب) با کسانی که تقوا پیشه کردند

۳. وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا

الف) بخوانید او را (خدا را) با بیم و امید

ب) خواندند او را با بیم و امید

۴. وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ

الف) و کسی که آورد (سخن) راست را و تصدیق کرد آن را

ب) و کسی که آمد با صداقت تصدیق کرد آن را

۵. فَأَتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا

الف) می دهد به شما خداوند پاداش دنیا را

ب) پس داد به آنها خداوند پاداش دنیا را

۶. إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ

الف) قطعاً خوبی ها از بین می برد بدی ها

ب) قطعاً هر خوبی از بین می برد هر بدی را

۷. ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ

الف) آن یادآوری برای پندگیرندگان است

ب) این یادآوری و تذکر به پندگیرنده است

۸. لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا

الف) برای هدایت آنها به راه هاست

ب) قطعاً هدايت مي كنيم آنها را به راه هايمان

ص: ۱۲۵

۹. لِيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا

الف) تا بیم دهد کسانی را که ستم کردند

ب) برای بیم واری کسانی که ظلم کردند

۱۰. آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ

الف) می گیرند آن چه را که آورده برای آنها خدایشان

ب) گیرندگانند آن چه را که داد به آنها پروردگارشان

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید.

۴. کدام عمل انسان موجب می شود که با دست خود، خود را به هلاکت افکند؟ چرا؟

۵. نمونه هایی از پاداش دنیایی خداوند را بشمارید؟

۶. اوقات نمازی که در آیه ۱۱۵ سوره هود آمده احتمال می دهید کدام نمازها هستند؟

ص: ۱۲۶

١. قُلْ مَا يَعْجُبُوا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا . (١)
٢. وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ . (٢)
٣. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ . (٣)
٤. قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ . (٤)
٥. هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ . (٥)
٦. وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ . (٦)
٧. وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَن

ص: ١٢٧

١- (١) . فرقان: آيه ٧٧.

٢- (٢) . بقره: آيه ١٨٦.

٣- (٣) . ابراهيم: آيه ٣٩.

٤- (٤) . اعراف: آيه ٢٩.

٥- (٥) . غافر: آيه ٦٥.

٦- (٦) . كهف: آيه ٢٨.

لَمْ يَدْعُنَا إِلَى ضَرِّ مَسَّهُ كَذَلِكَ زَيْنٌ لِّلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ . (۱)

۸. وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا... (۲)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اعتنا نمی‌کند - توجه نمی‌کند	مَا يَعْهُوْ	۱	دعوت خواننده را - دعوت کننده را	دَعْوَةُ الدَّاعِ	۱
پس باید اجابت کنند	فَلْيَسْتَجِيبُوْا	۲	خواند مرا - می‌خواند مرا	دَعَانِ	۲
و باید ایمان آورند	وَأَيُّمِنُوْا	۳	ضرر - زیان	ضَرَّرَ	۳
رشد یابند - رشد می‌یابند	يُرْسِدُوْنَ	۴	لمس کرد - رسید	مَسَّ	۴
بخشید	وَهَبْ	۵	پهلوان	جُنْب	۵
پیری	كِبَرٍ	۶	پهلوان	جُنُوبٍ	۶
بامدادان - صبح	عَدُوَّةٍ	۷	ایستاده	قَائِمٍ	۷
شامگاهان - شب	عَشِيِّ	۸	نشسته	قَاعِدٍ (قَعُودٍ)	۸

ص: ۱۲۸

۱- (۱). یونس: آیه ۱۲.

۲- (۲). اعراف: آیه ۱۸۰.

گشودیم - برطرف کردیم	كشَفْنَا	۹	می خواند - نخواند	یدعوا - لم يَدْعُ	۹
(می گذرد) - گذشت - رفت	مَرَّ	۱۰	راست دارید - وادارید - متوجه کنید	أَقِيمُوا	۱۰

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. كِبْر، عَشِيٍّ، مَرَّ

الف) پیری، عشاء (شبانگاه)، گذشت

ب) بزرگی، شبانگاه، مرور

۲. كَشَفْنَا، يَرشُدون، غَدَوه

الف) گشود برای ما، رشد یافتند، بامدادان

ب) گشودیم، رشد می یابند، بامدادان

۳. مَايَعْبُؤُ، وَهَبَ

الف) اعتنا نمی کند، بخشید ب) اعتنا نکرد، بخشش

۴. فَلَيْسَتَجِيَا، وَلِيؤْمِنُوا

الف) تا اجابت کنند، و تا ایمان آورند

ب) پس باید اجابت کنند، و باید ایمان آورند

۵. قَاعِد، قَائِم، جَنْب

الف) نشسته، ایستاده، پهلو ب) پیشوا، راست، کنار

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. لَوْ لَا دُعَاؤُكُمْ

الف) اگر نباشد دعای شما ب) اگر نیست دعایی برای شما

۲. وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي

الف) و هنگامی که سؤال کند از تو بندگان

ب) و زمانی که سؤال کنند از تو بندگان من

۳. لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

الف) شاید که رشد یابند ب) به امید این که آنها رشد یابند

۴. لَسَمِيعِ الدُّعَاءِ

الف) حتماً شنوای دعاست ب) برای این که بشنود دعا را

۵. وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

الف) و بخوانید او را (درحالی که) خالص کنندگانی برای او دین را

ب) و خواند او را خالصانه برای او دین را

۶. هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

الف) او زنده است، نیست خدایی جز او

ب) او زنده می کند، نیست معبودی جز او

۷. يُرِيدُونَ وَجْهَهُ

الف) اراده کردند رضایتش را ب) می طلبند خشنودی او را

۸. وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ

الف) و زمانی که برسد به انسان ضرر و زیان

ب) هنگامی که برساند انسان ضرری را

۹. مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا

الف) رفت گویا نخوانده ما را ب) می رود مثل این که نخوانده ما را

ص: ۱۳۰

۱۰. وَاللَّهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى

الف) و خدا را نام های نیکوست ب) و برای خدا بهترین نام هاست

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. در آیه ۱۸۶ بقره چند نوبت ضمیر «ین» را خداوند به کار برده است؟

۵. کدام آیه صراحت دارد بر این که بنندگان باید در همه حالات و زمان ها او را بخوانند و در هیچ وضعیتی از کمک ها و

هدایت ها و الطاف او بی نیاز نیستند؟

ص: ۱۳۱

١. اُتِلْ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ .

(١)

٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا * وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا * هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا . (٢)

٣. فَادْكُرُونِي أذكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ . (٣)

٤. وَادْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ . (٤)

٥. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَأَذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَالأَرْضِ . (٥)

٦. رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ . (٦)

٧. رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ . (٧)

ص: ١٣٢

١- (١) . عنكبوت: آية ٤٥ .

٢- (٢) . احزاب: آية ٤١-٤٣ .

٣- (٣) . احزاب: آية ٤٣ .

٤- (٤) . بقره: آية ١٥٢ .

٥- (٥) . آل عمران: آية ٤١ .

٦- (٦) . آل عمران: آية ١٩١ .

٧- (٧) . نور: آية ٣٧ .

۸. الَّذِينَ آمَنُوا وَ تَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ . (۱)

۹. وَ مَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكاً وَ نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى . (۲)

تمرین

متن درس را یک مرتبه بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	أَوْحَى	وحی شد	۱	أَتْلُ	تلاوت کن - بخوان
۲	أَقِم	به پادار	۲	تُنْهَى	باز می‌دارد
۳	إِقَام	به پاداشتن	۳	بُكْرَةً	صبحگاه - صبح
۴	تَصْنَعُونَ	می‌سازید - می‌کنید - انجام می‌دهید	۴	أَصِيلًا	شامگاه - شام (آخر روز)
۵	فَحَشَاءَ وَالْمُنْكَرِ	زشتی‌ها و بدی	۵	يُصَلِّي	درود می‌فرستد
۶	سَبَّحُوا	تسبیح کنید	۶	أَذْكَرُ	یاد می‌کنم
۷	أَشْكُرُ	شکرگزاری کن	۷	عَشِيٍّ	عشاء - شامگاهان - شام
۸	لَا تُكْفِرُوا - لَا تُكْفِرُونَ	نسبت به من کفر نورزید - ناسپاسی نکنید نعمت‌های مرا	۸	أَبْطَارِ	صبحگاهان - صبح
۹	يَذْكُرُونَ	به یاد می‌آورند	۹	تَطْمَئِنُّ	آرام می‌گیرد

ص: ۱۳۳

۱- (۱). رعد: آیه ۲۸.

۲- (۲). طه: آیه ۱۲۴.

۱۰	قِيَامًا	ایستاده	۱۰	أَعْرَضَ	روی گرداند - روی بگرداند
۱۱	قُعُودًا	نشسته	۱۱	مَعِيشَةً	زندگی
۱۲	عَلَى جُنُوبٍ	بر پهلوها (خوابیده)	۱۲	ضَنْكٍ	تنگ - فشرده - سخت
۱۳	نَحْشُرٍ	محشور می کنیم			
۱۴	أَعْمَى	کور			

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بُكْرَه، اِبْكَار، مَعِيشَه

الف) صَبِیح، صَبِیح، زَنْدَکِی ب) صَبِیحْگَاهَان، شَام، زَنْدَکِی

۲. عَشِيٌّ، أَصِيلٌ، ضَنْكٌ

الف) شَام، شَام، تَنْگ و سَخْت ب) شَام، صَبِیح، تَنْگ و سَخْت

۳. اَتَلُّ، أَعْرَضُ، أَذْكَرُّ

الف) بَخْوَان، رَوِیْگَرْدَان، بَه یَادْأَوْر ب) بَخْوَان، رَوِیْ گَرْدَانْد، یَاد می کَنْم

۴. تَصْنَعُونَ، يُصَلِّي

الف) اَنْجَام می دَهْنْد، دَرُود می فَرْسْتَد

ب) اَنْجَام می دَهْیْد، دَرُود می فَرْسْتَد

۵. تَطْمِئِن، اَشْکُرُوا، سَبِّحُوا

الف) آْرَام می گِیْرْد، شُکْر گَزَارِیْد، تَسْبِیح کَنْیْد

ب) آْرَام می گِیْرْد، شُکْر گَزَارْدَنْد، تَسْبِیح کَرْدَنْد

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ

الف) بخوان آن چه را که وحی شد به سوی تو

ب) تلاوت کن آن چه را که وحی کرد به سوی تو

۲. وَ سَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلاً

الف) تسبیح کنید خدا را شب و صبح

ب) تسبیح کنید او را صبح و شام

۳. وَ كَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيماً

الف) بودند مؤمنان مهربان

ب) و می باشد نسبت به مؤمنان مهربان

۴. وَ اشْكُرُوا لِي وَ لَا تَكْفُرُونِ

الف) شکر گزارید برای من و ناسپاسی نکنید (نعمت های) مرا

ب) شکر گزار من باشید و کفر نورزید

۵. وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيراً

الف) و یاد کن پروردگارت را زیاد

ب) و یاد کن خدا را بسیار

۶. وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيراً

الف) و نیندیشید در آفرینش آسمان

ب) و می اندیشند در آفرینش آسمان ها

۷. مَا خَلَقْتُ هَذَا بَاطِلاً

الف) نیافریدی این را بیهوده و بی هدف

ب) آن چه آفرید آن را بیهوده

ص: ۱۳۵

۸. لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ

الف) باز نمی دارد آنها را از تجارت

ب) باز نمی دارد آنها را تجارت (از یاد خدا)

۹. أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

الف) آگاه باشید به یاد خدا آرام می گیرد دل ها

ب) آگاه باشید با یاد خدا آرامش دهید به دل ها

۱۰. وَ نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى

الف) و محشور می کنیم او را روز قیامت کور

ب) جمع می کنیم روز قیامت کوران را

۳. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

ص: ۱۳۶

١. وَ تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ . (١)

٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ .

(٢)

٣. فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ . (٣)

٤. إِلَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَ لَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا . (٤)

٥. وَ إِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ

بَعْدِهِ وَ أَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (٥)

٦. إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا . (٦)

ص: ١٣٧

١- (١) . نور: آيه ٣١.

٢- (٢) . تحريم: آيه ٨.

٣- (٣) . قصص: آيه ٦٧.

٤- (٤) . مريم: آيه ٦٠.

٥- (٥) . انعام: آيه ٥٤.

٦- (٦) . نساء: آيه ١٧.

۷. وَ لَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَ هُمْ كَفَّارٌ أَوْلِيكَ
أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا . (۱)

۸. وَ هُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَ يَغْفُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ وَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ . (۲)

۹. إِلَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا . (۳)

تمرین

متن درس را یک مرتبه بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
خالصانه و بادوام	نَصُوح	۱	توبه کنید - بازگردید	تُوبُوا	۱
ظلم گردیده نمی شوند	لَا يُظْلَمُونَ	۲	رستگار شوید	تُقْلِحُونَ	۲
نادانی - بی‌خردی	جَهَالَةٌ	۳	چه بسا - امید است	عَسَى	۳
توبه می‌کنند	يَتُوبُونَ	۴	بپوشاند	يُكْفِّرُ	۴
فرا رسید	حَضَرَ	۵	رستگاران	مُقْلِحُونَ، مُقْلِحِينَ	۵
توبه کردم	تُبْتُ	۶	نوشت - مقرر کرد - واجب کرد	كَتَبَ	۶

ص: ۱۳۸

۱- (۱) . نساء: آیه ۱۸.

۲- (۲) . شوری: آیه ۲۵.

۳- (۳) . فرقان: آیه ۷۰.

هم اکنون	الآن	۷	نزدیک - زود	قَرِيب	۷
می میرند	يَمُوتُونَ	۸	نیست	لَيْسَ، لَيْسَتْ	۸
قبول می کند - می پذیرد	يَقْبَلُ	۹	مهیا کردیم - آماده ساختیم	أَعْتَدْنَا	۹
می بخشد - در می گذرد	يَعْفُو	۱۰	انجام می دهید	تَفْعَلُونَ	۱۰
تبدیل می کند	يُبَدِّلُ	۱۱	فقط - تنها - جز این نیست	أَمَّا	۱۱

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. جهالَه، نِصوح، الان

الف) نادان، خالصانه، یک لحظه

ب) نادانی، خالصانه و بادوام، هم اکنون

۲. حَضَرَ، تُبِتُ، يموتون

الف) فرار رسید، توبه کردم، می میرند

ب) حاضر شد، توبه می کنم، مردند

۳. يَقْبَلُ، يَعْفُوا، يُبَدِّلُ

الف) قبول می کند، عفو می کند (در می گذرد)، تبدیل می کند

ب) قبول کرد، بخشید، تبدیل کرد

۴. لَا يُظْلَمُونَ، يتوبون

الف) ظلم نمی کنند، توبه می کنند

ب) ظلم گردیده نمی شوند، توبه می کنند

۵. اَعْتَدْنَا، يُكْفِرُ

الف) آماده کردیم، می پوشاند ب) آماده می کنیم، کفر می ورزد

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ تُوْبُوْا اِلَى اللّٰهِ جَمِيْعًا

الف) توبه کردند به سوی خدا همگی

ب) بازگردید به سوی خدا همگی

۲. يُكْفِرُ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ

الف) بپوشاند از شما زشتی های شما را

ب) کفر می ورزد نسبت به شما به سبب بدی های شما

۳. فَعَسَىٰ اَنْ يَّكُوْنَ مِنَ الْمُفْلِحِيْنَ

الف) پس امید است این که باشد از رستگاران

ب) به امید این که باشی از شایستگان

۴. وَ اَشْكُرُوْا لِيْ وَ لَا تَكْفُرُوْا

الف) شکر گزارید برای من و ناسپاسی نکنید (نعمت های) مرا

ب) شکر گزار من باشید و کفر نورزید

۵. كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ

الف) و ظلم نمی کنند چیزی ب) و ظلم گردیده نمی شوند چیزی

۶. مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا

الف) هر کس عمل کرد از شما (عمل) بدی را

ب) کسی که عمل بدی انجام می دهد

۷. إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ

الف) فقط قبول توبه بر خدا ب) قطعاً بازگشت به سوی خدا

ص: ۱۴۰

۸. حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ

الف) فرا رسد فردی از مرگ ب) فرا رسید یکی از آنها از مرگ

۹. وَيَغْفُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ

الف) در می گذرد از بدی ها ب) می بخشند بدی ها را

۱۰. يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ

الف) تبدیل می کند خدا بدی را به خوبی

ب) تبدیل می کند خدا بدی ها را به خوبی ها

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. با توجه به آیات ۳ (قصص)، ۴ (مریم) و ۱۰ (فرقان) لازمه پذیرش توبه از جانب خداوند و توبه مقبول، چیست؟

۲. آیا گناهی که مؤمن مرتکب می شود از روی جهالت نسبی است و یا همراه با اصرار و گستاخی است؟

۳. با توجه به این که خداوند، رحمت را بر خودش واجب نموده است آیا ناامیدی از رحمت او ولو گناه بزرگی را مرتکب شده باشیم، چه صورت دارد؟

یادآوری

در آیه سوره نساء، عبارت «فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ» توبه خداوند نسبت به بندگانش، به معنای قبول و پذیرش توبه بنده و یا بازگشت از خشم به رحمت است.

ص: ۱۴۱

١. قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ . (١)
٢. رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ . (٢)
٣. وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَ هُمْ يَعْلَمُونَ . (٣)
٤. إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ * آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ * كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ * وَ بِالْأَشْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ * وَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ . (٤)
٥. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ * وَ رَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا * فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَ اسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا . (٥)

ص: ١٤٢

١- (١) . زمر: آيه ٥٣.

٢- (٢) . آل عمران: آيه ١٩٣.

٣- (٣) . آل عمران: آيه ١٣٥.

٤- (٤) . ذاريات: آيه ١٥-١٩.

٥- (٥) . نصر: آيه ١-٣.

۶. وَ لَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاؤُكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَ اسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّاباً رَحِيماً . (۱)

تمرین

عبارات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
ناامید نشوید	لَا تَقْنَطُوا	۱	اسراف کردند - زیاده‌روی کردند	أَسْرَفُوا	۱
نیکوکاران - نیکان	الْبِرَّارِ	۲	می‌آمزد	يَغْفِرُ	۲
انجام دادند	فَعَلُوا	۳			
عمل زشت	فَاجِسَه	۴	شنیدیم	سَمِعْنَا	۳
اصرار نکردند	لَمْ يُصِرُّوا	۵	ندا دهنده‌ای که ندا می‌دهد	مُنَادِيًّا يُنَادِي	۴
گیرندگان	ءَاخِذِينَ	۶	بیمارز	إِغْفِرُ	۵
می‌خوانند - استراحت می‌کنند	يَهْجَعُونَ	۷	گناهان	ذُنُوبٍ	۶
جمع سحر - سحرگاهان	أَسْحَارٍ	۸	بمیران	يَوْمٌ	۷
دیدنی	رَأَيْتَ	۹	چشمه‌سارها	عُيُونٍ	۸

ص: ۱۴۳

۱- (۱) . نساء: آیه ۶۴.

می خواهیدند	کَانُوا يَهْجَعُونَ	۱۰	طلب آموزش می کنند	يَسْتَغْفِرُونَ	۹
طلب آموزش کن	اِسْتَعْفِر	۱۱	آمدند	جَاءُوا	۱۰

پرسی ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. ابرار، فاحشه، أسحار

الف) نیکوکاران، عمل زشت، سحر گاهان

ب) نیکان، اعمال زشت، سحر گاه

۲. رأیتَ، فَعَلُوا، افواجاً

الف) دیدی، انجام می دهند، گروه ها

ب) دیدی، انجام دادند، گروه گروه

۳. لم یصبروا، استغفر

الف) اصرار نمی ورزند، طلب مغفرت کرد

ب) اصرار نورزیدند، آموزش بخواه

۴. لا تقنطوا، فَعَلُوا

الف) ناامید نگردید، انجام دادند ب) ناامید نگشتند، انجام دادند

۵. آخذین، یهجعون

الف) گیرنده، می آرمند ب) گیرندگان، می خوابند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ

الف) اسراف و زیاده روی کردند بر خودشان

ص: ۱۴۴

ب) زیاده روی کنید بر خودتان

۲. يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا

الف) ندا می دهد برای ایمان آوردن که ایمان آورید

ب) ندا می دهد برای ایمان که ایمان آوردند

۳. وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

الف) و می راند ما را با نیکان ب) و بمیران ما را با نیکان

۴. فَاسْتَغْفِرُوا لِذُنُوبِهِمْ

الف) پس آمرزش بخواهید برای گناهشان

ب) پس آمرزش می طلبند برای گناهانشان

۵. وَ مَنْ يَعْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ

الف) و چه کسی می آمرزد گناهان را جز خدا

ب) و کسی که می آمرزد گناهان را به جز خدا

۶. آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ

الف) بگیریید آن چه را داد پروردگارتان

ب) گیرند گانند آن چه را که داده به آنها پروردگارشان

۷. كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ

الف) اندکی از شب را می خوابیدند

ب) بودید اندکی از شب را که می خوابید

۸. وَ رَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ

الف) دیدی مردم را که داخل می شوند

ب) بین مردم را که داخل می شوند

ص: ۱۴۵

۹. فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

الف) پس تسبیح کردند با ستایش برای پروردگارت

ب) پس تسبیح کن با ستایش پروردگارت

۱۰. وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمُ الرَّسُولُ

الف) و آمرزش بخواهید برای آنها از رسول

ب) و آمرزش خواست (بخواهد) برای آنها رسول

۳. آیات درس را ترجمه نمایید.

۴. منظور از اسراف و زیاده روی و به هدر دادن عمر و استعدادها چیست؟

۵. لازمه این که انسان در زمره ابرار بمیرد چیست؟

۶. مفهوم عبارت وَ لَمْ يُصِرُّوا عَلٰی مَا فَعَلُوا وَ هُمْ يَعْلَمُونَ چیست؟

ص: ۱۴۶

١. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلالًا طَيِّبًا وَ اشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنَّ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ . (١)
٢. وَ لَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَ جَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ قَلِيلًا ما تَشْكُرُونَ . (٢)
٣. أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ . (٣)
٤. وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ ذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ . (٤)
٥. قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَتْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَ مَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ . (٥)
٦. الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَ بَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ... وَ جَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ

ص: ١٤٧

١- (١) . نحل: آيه ١١٤ .

٢- (٢) . اعراف: آيه ١٠ .

٣- (٣) . لقمان: آيه ٣١ .

٤- (٤) . ابراهيم: آيه ٥ .

٥- (٥) . نمل: آيه ٤٠ .

وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ . (۱)

۷. إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ . (۲)

۸. وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ . (۳)

۹. وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتِكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَتِي وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ . (۴)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع معیشت: اسباب زندگی	مَعَايش	۱	بخورید	كَلُوا	۱
آیا ندیدی - آیا نمی‌بینی	أَلَمْ تَرَ	۲	پاکیزه	طَيِّب	۲
نشان دهد	يُرِي	۳	شکرگزار	أَشْكُرُ	۳
بسیار صبرکننده - بسیار شکیبا	صَبَّار	۴	شکرگزارید	أَشْكُرُوا	۴
بسیار شکرگزار - بسیار شکیبا	شَكُور	۵	او را	إِيَّاهُ	۵
تذکر بده - یادآورش - به یادآور	ذَكَرَ	۶	بندگی می‌کردید	كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ	۶

ص: ۱۴۸

۱- (۱) . سجده: آیه ۹.

۲- (۲) . یونس: آیه ۶۰.

۳- (۳) . نحل: آیه ۷۸.

۴- (۴) . نمل: آیه ۱۹.

شکر می گزارم	أَشْكُرُ	۷	اگر بندگی می کنید	إِنْ كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ	۷
ناسپاسی می کنم	أَكْفُرُ	۸	سکونت دادیم	مَكَّنَّا	۸
جمع فؤاد: قلب ها	أَفْنَدَةَ	۹	کشتی	فُلْكَ	۹
توفیق بده	أَوْزِعْ	۱۰	خارج کن	أَخْرَجْ	۱۰
بیازماید	يَبْلُوا	۱۱	جمع یوم - روزها	أَيَّامٍ	۱۱
			شکر می گزارید	تَشْكُرُونَ	۱۲
			شکر می گزارند	يَشْكُرُونَ	۱۳
			ناسپاسی کرد	كَفَّرَ	۱۴
			ناسپاسی می کند	يَكْفُرُ	۱۵

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بنمید:

۱. شَكَرًا، يَشْكُرًا، أَشْكُرًا

الف) شکر گزارد، شکر می گذارد، شکر گزار

ب) شکر کرد، شکر می کند، شکر می کنم

۲. كَفَّرًا، يَكْفُرًا، أَكْفُرًا

الف) بسیار شکیبا، به یاد آورد، توفیق دارد

ب) بسیار شکیبا، به یاد آورد، توفیق بده

۳. صَبَّارًا، ذَكَرًا، أَوْزِعَ

الف) بسیار شکیبا، به یاد آورد، توفیق دارد

ب) بسیار شکیبا، به یاد آورد، توفیق بده

۴. يُرَى، أَلَمْ تَرَ

الف) نشان می دهد، آیا ندیدی (نمی بینی)، قلب ها

ب) می بیند، آیا نمی بینی، قلب

۵. معایش، أشكروا، تشكرون:

الف) وسایل زندگی، شکر کنید، شکر می کنید

ب) وسیله زندگی، شکر کردند، شکر می کنید

۲. پاسخ صحیح را علامت بنویسید:

۱. إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

الف) اگر او را عبادت می کنید

ب) اگر بودید او را بندگی می کنید

۲. وَ لَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ

الف) و قطعاً سکونت یافتیم با شما در زمین

ب) و قطعاً سکونت دادیم شما را در زمین

۳. لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ

الف) برای این که نشان دهد به شما آیاتش را

ب) قطعاً نشان داد به شما آیاتش را

۴. أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا

الف) فرستادیم موسی را همراه با نشانه هایمان

ب) فرستاد ما را با موسی و با آیات ما

۵. وَ ذَكَّرَهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ :

الف) یادآور شد آنها را به ایام الله

ب) یادآورش (یادآوری کن) آنها به روزهای خدایی

ص: ۱۵۰

۶. لِيُبْلُوَنِي أَمْ أَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ

الف) برای این که ببازماید مرا آیا شکر می کنم یا ناسپاسی می کنم

ب) تا ببازماید این که شکر می کند یا ناسپاسی می کند

۷. وَ بَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ :

الف) و شروع کرد آفرینش انسان را با خاک

ب) و شروع کرد خلقت انسان را از گل

۸. إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ

الف) قطعاً خداوند دارای بخشش و لطف است بر مردم

ب) قطعاً خدا دارای برتری است بر مردم

۹. وَ اللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ

الف) و خدا خارج می کند شما را از دل مادران

ب) و خدا خارج کرد شما را از دل های مادرانتان

۱۰. أَوْزَعْنِي أَنْ أَشْكُرَ

الف) توفیقم بده که شکر گزارم

ب) توفیق داد مرا این که شکر کردم

۳. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. می دانیم که شکر یک نعمت لازمه اش چهار چیز است:

- شناخت نعمت و ارزش آن؛

- شناخت مُنعم و کسی که این نعمت را به ما ارزانی داشته؛

- اعلام سپاس و تقدیر از لطف و انعام او؛

- بهره گیری کامل و شایسته از آن نعمت.

ص: ۱۵۱

آیا شما از این همه نعمت های خداوند، به چه میزان سپاس گزار بودید؟

کم متوسط

خوب زیاد

۵. از بین نعمت های: استعداد و توان تحصیلی، والدین خوب، آیین الهی و هدایت دینی، امنیت و سلامت، کدام را بیشتر و بهتر سپاس گزار بودید؟

۶. بهترین نعمت های الهی کدام است؟

ص: ۱۵۲

١. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ . (١)
٢. إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ . (٢)
٣. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمِ الصَّابِرِينَ . (٣)
٤. وَ لَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَ نَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَ الْأَنْفُسِ وَ الثَّمَرَاتِ وَ بَشِّرِ الصَّابِرِينَ . (٤)
٥. الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ . (٥)
٦. قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَ اصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ . (٦)
٧. كَمْ مِنْ فِتْنَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِيهَا كَثِيرَةٌ يَا ذنِ اللَّهِ وَ اللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ . (٧)

ص: ١٥٣

١- (١) . بقره: آيه ١٥٣.

٢- (٢) . هود: آيه ١١.

٣- (٣) . آل عمران: آيه ١٤٢.

٤- (٤) . بقره: آيه ١٥٥.

٥- (٥) . بقره: آيه ١٥٦.

٦- (٦) . اعراف: آيه ١٢٨.

٧- (٧) . بقره: آيه ٢٤٩.

۸. الصَّابِرِينَ وَ الصَّادِقِينَ وَ الْقَائِمِينَ وَ الْمُتَّقِينَ وَ الْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ . (۱)

۹. وَ الَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ أَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً وَ يَدْرُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ . (۲)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
می آزمایش	تَبْلُو	۱	کمک بگیرید	إِسْتَعِينُوا	۱
گرستگی	جُوع	۲	صبر کردند	صَبَرُوا	۲
کاستی	نَقْص	۳	آمزش	مَغْفِرَةٌ	۳
گرفتاری	مُصِيبَةٌ	۴	آیا گمان کردید	أَمْ حَسِبْتُمْ	۴
ترس	خُوف	۵	رجوع کنندگان - بازگشت کنندگان	رَاجِعُونَ	۵
به ارث می دهد	يُورِث	۶	نداند - نشناسد	لَمَّا يَعْلَم	۶
چه بسا	كَمْ	۷	رسید	أَصَابَتْ	۷
گروه	فِئَةٌ	۸	صبر کردند	إِصْبَرُوا	۸
پیروز شد	عَلَبَتْ	۹	سرانجام کار	عَاقِبَةٌ	۹
فرمانبرداران	قَائِمِينَ	۱۰	اندرک	قَلِيلٍ، قَلِيلِهِ	۱۰

ص: ۱۵۴

۱- (۱). آل عمران: آیه ۱۷.

۲- (۲). رعد: آیه ۲۲.

انفاق کنندگان	مُنْفِقِينَ	۱۱	سحرگاهان	أَسْحَار	۱۱
طلب آمرزش کنندگان	مُسْتَغْفِرِينَ	۱۲	به دست آوردن - طلب کردن	إِبْتِغَاء	۱۲
دور می کنند - دفع می کنند	يُدْرَأُونَ	۱۳	سرانجام (نیک) آن سرا	عُقْبَى الدَّارِ	۱۳

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. جوع، نقص، فته

الف) گرسنگی، کاستی، گروه ب) گرسنه، کمی، پیروان

۲. نَبُلُوا، غَلَبْتُ؛ کم من

الف) می آزمایشیم، پیروز، چه بسا

ب) آزمایش می کنیم، پیروز شد، چه بسا

۳. راجعون، مصیبه، یورث

الف) بازگشت کنندگان، گرفتاری، به ارث می دهد

ب) رجوع کننده، گرفتاری، ارث برد

۴. كَمَّ، قَانَتِينَ

الف) چه بسا، فرمانبردار ب) چه بسا، فرمانبرداران

۵. منافقین، مستغفرین

الف) نفاق کنندگان، آمرزش خواهان

ب) انفاق کنندگان، آمرزش خواهان

۲. پاسخ صحیح را علامت بنمید:

۱. اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ

الف) کمک بگیرید به وسیله صبر و نماز

ب) کمک بگیرید از صبر و نماز

۲. لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

الف) برای آنها آمرزش و پاداشی زیاد است

ب) برای آنها آمرزش و پاداشی بزرگ است

۳. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ

الف) آیا گمان کردند که داخل بهشت می شوید

ب) آیا گمان کردید که داخل بهشت می شوید

۴. وَ لَنْبَلُونَكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ

الف) و قطعاً می آزمایش شما را به چیزی از ترس

ب) و برای این که آزمایش کنیم به چیزی از ترس

۵. إِذَا أَصَابْتَهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا

الف) زمانی که برسد به آنها گرفتاری می گویند

ب) زمانی که رسید به آنها مصیبتی گفتند

۶. إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ

الف) این که زمین ارث کسی است که بخواهد

ب) قطعاً زمین، به ارث می دهد آن را به هر کس که بخواهد

۷. كَمْ مِنْ قَلِيلٍ

الف) چه بسا گروه اندکی

ب) کم اند آن گروه اندک

ص: ۱۵۶

۸. وَ الْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

الف) آمرزش طلبان با شب زنده داران

ب) و آمرزش طلبان در سحرگاهان

۹. إِيْتَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ

الف) به دست آوردن رضایت پروردگارشان

ب) طلب خوشنودی خدایشان

۱۰. وَ يَذُرُونِ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ

الف) دفع کردن با خوبی بدی را

ب) دفع و دور می کند با خوبی، بدی را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. می دانیم صبر و شکیبایی در سه مورد زیر لازم است:

- صبر در مقابل ناملازمات، حوادث، پیشامدهای ناگوار و کاستی ها؛

- صبر در مقابل دعوات شیطان، مظاهر گناه و وسوسه نفس و غرایز؛

- در اطاعت از فرامین الهی و تعبد در قبال اوامر و نواهی دین.

به نظر شما از این سه مورد صبر، کدام یک سخت تر است؟

۵. برای چیرگی و پیروزی در هر سه نوع صبر و استقامت، از کدام یک از عوامل زیر بهتر است استفاده کنیم؟

الف) نماز ب) دعا

ج) روزه د) توسل به ائمه هدی و پیشوایان الهی

۱. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ . (۱)
۲. الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَرِزْقَانَهُمْ يُنْفِقُونَ أَوْلِيَّكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ . (۲)
۳. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ . (۳)
۴. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ . (۴)
۵. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ . (۵)

ص: ۱۵۸

۱- (۱) . انفال: آیه ۲ .

۲- (۲) . انفال: آیه ۴ و ۳ .

۳- (۳) . حجرات: آیه ۱۰ .

۴- (۴) . حجرات: آیه ۱۵ .

۵- (۵) . مائده: آیه ۵۴ .

۶. وَ لِلّٰهِ الْعِزَّةُ وَ لِرَسُوْلِهِ وَ لِلْمُؤْمِنِيْنَ وَ لِكِنَّ الْمُنَافِقِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ . (۱)

۷. هُوَ الَّذِي اَنْزَلَ السَّكِيْنَهَ فِي قُلُوْبِ الْمُؤْمِنِيْنَ لِيُزَادُوْا اِيْمَانًا مَّعَ اِيْمَانِهِمْ وَ لِلّٰهِ جُنُوْدُ السَّمَاوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ كَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا .

(۲)

۸. قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُوْنَ * الَّذِيْنَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ عَنِ اللّٰغُوِ مُعْرِضُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ لِفُرُوْجِهِمْ حَافِظُوْنَ * اِلَّا عَلَى اَزْوَاجِهِمْ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُوْمِيْنَ * فَمَنْ اَبْتَغَى وَّرَاءَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْعَادُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ لِاٰمَانَاتِهِمْ وَ عَهْدِهِمْ رَاعُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ عَلَى صَلٰوةِهِمْ يُحَافِظُوْنَ . (۳)

تمرین

آیات درس را بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اصلاح کنید	أَصْلَحُوا	۱	یاد شود	ذُكِرَ	۱
دو برادر	أَخَوَيْ (أَخَوَيْنِ)	۲	می لرزد - می ترسد	وَجِلَّتْ	۲
آرامش - سکون	سَكِيْنَه	۳	تلاوت شود	تُلِيَتْ	۳
زیاد کنند - ببفزایند	يُزَادُوا	۴	زیاد می کند	زَادَتْ	۴

ص: ۱۵۹

۱- (۱) . منافقون: آیه ۸.

۲- (۲) . فتح: آیه ۴.

۳- (۳) . مؤمنون: آیه ۱-۹.

بیهودگی	لَعُو	۵	روزی ارزشمند	رِزْقٌ كَرِيمٌ	۵
اعراض کنندگان - رویگردانان	مُعْرِضُونَ	۶	جمع أخ، برادران	إِخْوَةٌ	۶
انجام دهنده	فَاعِلُونَ	۷	مورد رحمت قرار گیرید	تُرْحَمُونَ	۷
دامن‌ها	فِرَاجٌ	۸	شک نکردند - متزلزل نشدند	لَمْ يَرْتَابُوا	۸
امانت‌ها	امَانَاتٌ	۹	مرتد شود - باز گردد	يَرْتَدُّ	۹
			می‌آورد	يَأْتِي بِـ	۱۰
رعایت کنندگان	رَاعُونَ	۱۰	خاشعین: فروتنان	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	۱۱
حفظ می‌کنند	يُحَافِظُونَ	۱۱	جمع صلوة - نمازها	صَلَوَاتٌ	۱۲

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. سکینه، لَعُو، أَخُو

الف) آرامش، بیهودگی، برادر

ب) آرامش، بیهودگی، دوبرادر

۲. فِرَاجٌ، رَاعُونَ، امانات

الف) دامن‌ها، رعایت کنندگان، امانت‌ها

ب) آرامش، بیهودگی، دو برادر

۳. أَصْلِحُوا، يُحَافِظُونَ

الف) اصلاح کنید، حفظ می کنند

ب) اصلاح کردند، حفظ می کنند

۴. مُعْرَضُونَ، فاعلون

الف) رویگردان، انجام دهنده

ب) رویگردانان، انجام دهندگان

۵. یزدادوا، اخوه

الف) زیاد کنند، برادران

ب) رویگردانان، انجام دهندگان

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ

الف) زمانی که یاد شود خدا می ترسد دل هایشان

ب) زمانی که یاد می کنند خدا را می شود دل آنها

۲. أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

الف) آنان آنها مؤمن حقیقی هستند

ب) آنان خود مؤمنان حقیقی هستند

۳. فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ

الف) پس اصلاح دادند بین برادرانشان

ب) پس اصلاح دهید بین دو برادرتان

۴. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) فقط مؤمنان کسانی هستند که ایمان آوردند

ب) قطعاً مؤمنان کسی ہستند کہ ایمان می آورند

۵. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

ص: ۱۶۱

الف) پس به زودی می آورد خدا قومی را

ب) سپس می آید خدا به سوی قومی که

۶. أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

الف) رام و نرم بر مؤمنان

ب) خوار و ذلیل برای افراد باایمان

۷. وَ لَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ

الف) ولی افراد دورو نمی فهمند

ب) ولی افراد دو چهره نمی دانند

۸. لِيُزِدُوا إِيمَانًا مَعَ إِيْمَانِهِمْ

الف) قطعاً می افزایند بر ایمانشان

ب) تا بیفزایند ایمانی با ایمانشان

۹. وَ الَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ

الف) و کسانی که آنها از بیهودگی رویگردانند

ب) و کسانی که از سرگرمی رویگردانند

۱۰. وَ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

الف) و کسانی که بر نمازشان مراقبند

ب) و کسانی که بر نمازهایشان محافظت می کنند

۳. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. صفات زیر را با عبارت مربوطه در آیات درس تطبیق دهید.

۱. پاکدامنی، ۲. صداقت، ۳. مُصلِح، ۴. مجاهد، ۵. خداترس، ۶. فروتن، ۷. امانتدار، ۸. متوکل، ۹. مراقب نمازها، ۱۰. دل آرام، ۱۱.

عزیز، ۱۲. ثابت قدم و غیر متزلزل، ۱۳. بی تفاوت نسبت به ملامتگران، ۱۴. رام مؤمن و

ص: ۱۶۲

سرسخت کافر، ۱۵. متعهد، ۱۶. انفاق کننده، ۱۷. خدادوست، ۱۸. زکات پرداز، ۱۹. رویگردان از بیهودگی، ۲۰. رشدپذیر.

۲. غیر از صفات بیست گانه فوق که در متن آیات درس آمده، پنج صفت دیگر بشمارید که از صفات و ویژگی های مؤمنان است.

۳. یکی از صفات برجسته مؤمنان ادب در محضر رهبر الهی است، آیه ۳ سوره حجرات را با دقت بخوانید، آیا می توانید ترجمه کنید.

ص: ۱۶۳

۱. یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدُمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ . (۱)
۲. یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ . (۲)
۳. یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ . (۳)
۴. یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَنَابَرُوا بِاللِّقَابِ بِنِسِّ الْأَسْمَاءِ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ . (۴)
۵. یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيُّحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ . (۵)

ص: ۱۶۴

- ۱- (۱) . حجرات: آیه ۱ .
- ۲- (۲) . حجرات: آیه ۲ .
- ۳- (۳) . حجرات: آیه ۶ .
- ۴- (۴) . منافقون: آیه ۸ .
- ۵- (۵) . حجرات: آیه ۱۲ .

۶. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ... (۱)

تمرین

عبارات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	تَقَدَّمُوا	پیش فرستید	۱	لَا تَرْفَعُوا	بالا نروید
۲	لَا تُقَدِّمُوا	پیش بیفتید - پیشی نگیرید	۲	أَصْوَات	جمع صوت - صداها
۳	بَيْنَ يَدَي	بین دو دست - (یدین)	۳	نَبَأ	خبر
۴	جَهْر	آشکارا و بلند سخن گفتن	۴	تَنَبَّأُوا	تحقیق کنید
۵	لَا تَجْهَرُوا	بلند سخن نگویند	۵	لَا يَسْخَر	مسخره نکنند
۶	فَاسِقُونَ	نافرمان - قانون شکن - غیر منتهد	۶	يَكُنَّ	باشند (زان)
۷	قَوْمٍ مِّن قَوْم	گروهی از مردان گروهی دیگر را	۷	لَا تَلْمِزُوا	عیب جویی نکنید

ص: ۱۶۵

۱- (۱). النور: آیه ۲۱.

۸	يَكُونُونَ	می باشند	۸	يَبْسُ	چه بد است
۹	أَنْ يَكُونُوا	این که باشند	۹	ظَنَّ	گمان (بد)
۱۰	إِسْمَ الْفُسُوقِ	نام کفرآمیز	۱۰	إِثْمٌ	گناه
۱۱	لَا تَنَابَرُوا	لقب بد به هم ندهید نسبت بد به هم ندهید	۱۱	لَا يَغْتَابُ	غیبت نکند (نکنند)
۱۲	يَتُوبُ	توبه می کند	۱۲	لَحْمٌ	گوشت
۱۳	لَمْ يَتُوبْ	توبه نکرد - توبه نکند	۱۳	گِرْهَمٌ	اکراه داشتند
۱۴	لَا تَجَسَّسُوا	جست و جو و تحقیق نکنید			
۱۵	أَلْيَبُ	آیا دوست می دارد			
۱۶	لَا تَتَّبِعُوا	پیروی نکنید			
۱۷	جَاءَ بِـ	آورد			

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

۱. نبأ، لحم، ظنّ

الف) خبر، گوشت، گمان (بد) ب) اخبار، گوشت، بدگمانی

۲. لايسخر، لايعتاب

الف) مسخره نکن، غیبت نکن

ب) مسخره نکند، غیبت نکند

۳. لاترفعوا، لا تجسسوا

الف) بالا ببرید، تجسس و جست و جو نکنید

ب) بالا نبرند، جست و جو نکنند

۴. کرهتُم، یَکُنُّ

الف) اکراه می دارند، باشند ب) اکراه و باز داشتید، می باشند

۵. لا تلمزوا، لا تنازوا

الف) عیب جویی نکنید، لقب بد به هم نسبت ندهید

ب) عیب جویی نکردند، لقب بد ندادند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. لا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ

الف) پیشی نگیرید جلوتر از خدا

ب) پیشی نگیرند بین دو دست خدا

۲. لا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ

الف) بالا نبرند صداهایشان را ب) بالا نبرید صداهایتان را

۳. وَ لَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ

الف) و بلند نکنید برای او گفتار را

ب) و بلند سخن نگویند با او در گفتار

۴. إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ

الف) اگر آمد به سوی شما فاسقی باخبر

ب) اگر آورد برای شما فرد بی تعهدی خبری را

۵. لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ

الف) مسخره نکنند گروهی از مردان گروهی دیگر را

ب) مسخره نکرد گروهی، گروهی را

ص: ۱۶۷

۶. عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ

الف) چه بسا این که باشی ب) چه بسا این که باشند

۷. وَلَا تَنَابَرُوا بِاللِّقَابِ

الف) به یکدیگر نسبت ندهید لقب های (بد) را

ب) به هم نسبت بد و لقب بد ندهند

۸. اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ

الف) دوری کنید از بسیاری از گمان های (بد)

ب) دوری کردند زیاد از بدگمانی

۹. أَلَيْسَ لِكُلِّ شَيْءٍ آيَاتٌ لِّمَن يَعْقِلُ

الف) آیا دوست دارید که یکی از شما

ب) آیا دوست دارد یکی از شما

۱۰. لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ

الف) پیروی نکنید گام های شیطانی را

ب) پیروی نکردند گام های شیطان را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. به منظور شناخت جامع تری از اخلاق اسلامی، سوره حجرات را مطالعه کنید. در این سوره چند آیه مربوط به اخلاق کریمه و چند آیه مربوط به اخلاق ناپسند و نکوهیده است؟

۵. به نظر شما سوره حجرات یک سوره اخلاقی است یا حکومتی؟ چرا؟

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

